

საერთო გეგმითი

№12 (423) • 29 მარტი, 2017 წ. • ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

„ატამან“ გვარამიას ბოლო „სხადნიაკი“

ამ შეხვედრაზე „რუსთავი-2“-ის, როგორც თვითონ უწოდებენ თავის თავს, სიმართლისთვის მებრძოლი, ობიექტური, მიუკერძოებელი ჟურნალისტებიდან არცერთს არ დაუსვამს კითხვა: კი, მაგრამ, ამ ქონებას რომ ვიყოფთ, ვისი ქონებაა ეს და რა უფლებით გვჩუქნიან მას ქველმოქმედების ხასიათზე დამდგარი ძმები ყარამანაშვილებიო?

მამუკა მლინარაძე:

აღამიანის უფლებების დაცვის კუთხით ჩვენს მიერ მიღებული კანონი ყველაზე დახვეწილი კანონია

არნო ხიფრიბეგიანი:

საქართველოს სალიკვიდაციო კომისიის თავმჯდომარად მარბველავილი დაინიშნა?

მზადდება „ვარდების რევოლუცია-2“

ღამურ ბიორხალიძე:

90-იან წლებში ქართველებს ეკონომიკურ ვეფხვობას გვინანასწარმეტყველებდნენ, ჩვენ კი ვირთხებად ვიქცეით

ლიმონა, ფურუნკულები და მენველი ძროსა, სახელად სახელმწიფო

გურამ პატრიკაშვილი:

ილია ყვარელში რომ იყოს დაკრძალული, აკაკი - სხვიტორში, ვაჟა - ჩარგალში, ერთი კი არა საქართველოში გაფანტული უამრავი პანთეონი გვექნებოდა...

რა აზრი აქვს ვიზალიბერალიზაციას, თუ ამას ევროპიდან ქართველების მასობრივი დავორბასია მოჰყვება?

მოგავლის მსოფლიო - ელექტრონული საკონსენზრასიო ბანაკი აღამიანებისთვის

„აბამან“ გვარამიას ბოლო „სხადნიაკი“

ძმებ ყარამანაშვილებსა და ნიკა გვარამიას შორის შავმა კატამ გაიბრინა.

შავი კატის ამბავი კი კარგად მოგეხსენებათ — ერთხელ რომ გაიბრინა, მერე არ ჩერდება — გარბის და გამორბის, გარბის და გამორბის და მანამ არ მოისვენებს, სანამ დაპირისპირებულ მხარეებს ერთმანეთისთვის ცხვირ-პირს არ დაანაწინებს.

მოვლენათა განვითარების ლოგიკას თუ დაუფიქრებთ, ნიკა გვარამიას დიდი ქოთი ელოდება, რაც, შეიძლება, კაი მამაპაპური ჭიტილყით და პატივცემული დირექტორის „რუსთავი-2“-იდან გამოვლევით დამთავრდეს.

ნიკა გვარამიას, როგორც ჩანს, კატეგორიულად არ სურს, დაეთანხმოს ყარამანაშვილების წინადადებას, რომ „რუსთავი-2“-ის 51 პროცენტი მთელ კოლექტივზე თანაბრად გადანაწილდეს და ყარამანაშვილებს თავის ვერსიას სთავაზობს, რომელიც სხვა არაფერია, თუ არა გვარამიას სასოწარკვეთილებამდე მოსული მცდელობა, როგორმე შეინარჩუნოს „რუსთავი-2“-ის გენერალური დირექტორის პოსტი.

გასულ შაბათს ამ მიზნის მისაღწევად და გასაფორმებლად გვარამიამ ნამდვილი ცირკი მოაწყო, რომელიც პირდაპირი თეორიით გადაიცა.

ამ ცირკის მხახველი ყარამანაშვილები

რაღაც კომპრომატი არსებობს და საქმე საქმეზე რომ მიდგეს, მასაც ისევე მოუწევს პასუხისმგებლობა, როგორც სხვებს.

შაბათს გამართული „რუსთავი-2“-ის თანამშრომელთა შეხვედრა „აბამან“ გვარამიას მეთაურობით, რაღაცით ძალიან ჰგავდა ნადავლის გაყოფის სცენებს, რომლებიც მრავლად გვინახავს კინოფილმებში.

ქონებაა ეს და რა უფლებით გვჭუქნიან მას ქველმოქმედების ხასიათზე დამდგარი ძმები ყარამანაშვილები? მოდით, ჯერ გაირკვეს, ვისი საკუთრებაა ეს ტელეკომპანია და წილების გაყოფაზე მერე ვილაპარაკოთ.

„რუსთავი-2“-ის არცერთ შურნალისტს, არცერთ თანამშრომელს არ უთქვამს ეს, რაც იმის მიმანიშნებელია, რომ „რუსთავი-2“ მთლიანად ისეთივე ადამიანებით არის დაკომპლექტებული, როგორც ბრძანდება მათი შეფი გვარამია.

დაბოლოს: „რუსთავი-2“-ის თანამშრომლებმა დიდი ზარ-ზეიმით რომ მიიღეს ყარამანაშვილების წინადადება, რატომ არავინ დაფიქრდა იმაზე, რომ ამ წილის ოფიციალურად გადაფორმება და დაკანონება ვერანაირად ვერ მოხდება, სანამ არსებობს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი, სადაც შავით თეთრზე წერია, რომ ტელეკომპანია „რუსთავი-2“ ეკუთვნის არა ყარამანაშვილებს, არამედ ქიბარ ხალვაშს.

სანამ ეს განაჩენი არ გაუქმდება, მანამდე რეესტრში ვერ გაჩნდება ჩანაწერი წილების ახალი გადანაწილების შესახებ.

ეს ნამდვილად ასეა და თუ ეს ასეა, თქვენ რაღას ზეიმობდით, გვარამიავ და „სასტავო“, კიდევ ერთხელ რომ მოიჭერთ თავი საქვეყნოდ და თქვენი ნამდვილი სახე რომ ბოლომდე გამოაჩინეთ?

მანუა ზარჩილაძე

ისე გაცოფებულან თურმე, რომ გვარამიასთვის სულ ტაკიმასხარა ავანტურისტები უძახიათ და მისგან „რუსთავი-2“-ის გენდირექტორის პოსტის სასწრაფოდ დატოვება მოუთხოვიათ, რაზეც გვარამიას ჩვეული უტოფრობით უპასუხია: — მე რომ არ ვყოფილიყავი, „რუსთავი-2“ კარგა ხნის წინათ ექნებოდა წაღებული ხელისუფლებას, ეს ტელევიზია მე შევინარჩუნე და ჩემს აქედან გაგდებას არავის ვაპატიებო.

ნიკა გვარამია, რომელიც ზედმიწევნით კარგად არის ჩახედული არა მარტო „რუსთავი-2“-ის, არამედ მთლიანად „ნაც-მოძრაობის“ ბნელ და კრიმინალურ ისტორიებში, ნამდვილად საშიში და სახიფათო მოწმეა, რომელმაც, თუ პირი გააღო, ისეთ კომპარულ ამბებს დაფუქავს, „ნაცმოძრაობას“ და „რუსთავი-2“-ს შეიძლება მათი ერთგული მხარდამჭერებიც კი გამოეკიდონ ქვით და კეტით.

თუმცა, როგორც ვარაუდობენ, გვარამია ამის გაკეთებას ვერ გაბედავს, რადგან ყველა ამ ბნელ და კრიმინალურ ისტორიაში თვითონ არის ერთ-ერთი მთავარი მოქმედი პირი, რომელზეც უამ-

ქვეყანა უნდა მოეზალოს დანერგონ ევროკავშირის სტანდარტები

ევროკავშირში უფიზოდ გადაადგილება ერთ-ერთია იმ ხელშესახებ სიკეთეთაგან, რომელსაც ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეები საქართველოს ევროკავშირთან დაახლოების შედეგად ღებულობენ. სასიხარულოა, რომ ქართული საზოგადოების უდიდესი ნაწილი სწორად აღიქვამს ევროკავშირს, მის ჭეშმარიტ ღირებულებებს და მასთან დაახლოების შედეგად მიღებულ სარგებელს. თუმცა, ასევე მნიშვნელოვანია ჩვენს თანამემამულეებს კიდევ უფრო მეტი ინფორმაცია ჰქონდეთ ევროკავშირის კონკრეტული პროექტების, პროგრამებისა და დახმარების შესახებ, რომელიც საქართველოს დამოუკიდებლობის ადგენის შემდეგ ხორციელდება და მომავალში კიდევ უფრო დიდ მასშტაბებს შეიძენს.

საქართველოს მთავრობის ძალისხმევამ ევროკავშირის უწყვეტი მხარდაჭერის პირობებში თვალსაჩინო შედეგები გამოიღო და დღეს ჩვენი ქვეყნის თითქმის ყველა დარგში ევროპული ნორმები და სტანდარტები მკვიდრდება. ამ პროცესმა დიდი სტიმული მისცა საქართველო-ევროკავშირის სავაჭრო ურთიერთობებს. წინასწარი მონაცემებით, 2016 წელს საქართველოს სავაჭრო სავაჭრო ბრუნვამ ევროკავშირის ქვეყნებთან 3.6 მლრდ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 14 %-ით მეტია. ამასთან, ევროკავშირის ქვეყნების წილმა საქართველოს სავაჭრო სავაჭრო ბრუნვაში 30% შეადგინა.

საქართველო წარმატებით სარგებლობს ევროკავშირის რეგიონული პროგრამებით ენერჯეტიკის (INOGATE), ტრანსპორტის (TRACECA), გარემოს დაცვის და სხვა სფეროებში.

ევროკავშირი საქართველოში თემატურ ინსტრუმენტებსაც ნერგავს, როგორცაა მაგალითად პროგრამა ERASMUS+. აღნიშნული ინიციატივის ფარგლებში ხელმისაწვდომია, როგორც სხვადასხვა სახის სტუდენტური სასწავლო პროგრამები, ასევე პროგრამები დოქტორანტებისათვის და უნივერსიტეტების აკადემიური წრეებისათვის. ERASMUS+ პროგრამით აკადემიურ პერსონალს ეძლევა საშუალება დახვეწონ სასწავლო პროგრამები და წაიკითხონ ლექციები სხვადასხვა დისციპლინაში ევროპის უნივერსიტეტებში.

ჩვენი ამბიციას, საქართველო გახდეს ევროკავშირის სრულფასოვანი წევრი. ამ პოლიტიკური გადაწყვეტილებისთვის კი, ჩვენ გვჭირდება რომ ქვეყანა მაქსიმალურად მოემზადოს პრაქტიკული თვალსაზრისით - დანერგოს ევროკავშირის სტანდარტები და მაქსიმალურად დაუახლოვდეს ევროკავშირს.

ჩვენ გვაქვს გეგმა და მზად ვართ ძალისხმევა არ დავიშუროთ მის განხორციელებლად.

მისიმილ ჯანელიძე
საქართველოს სავაჭრო საქმეთა მინისტრი

„საერთო გაზეთი“
გამომცემელი: შპს საგაომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, ალფაშენაბლის 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხალხმკვანალოვს თავისუფალი ზრისის ზრინცივით. შესაძლოა, ავტორის ზოზივია არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეა პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებულან ერთი ავტორის ვალაში. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.
იზაქივია შპს „სასაგალ-დასაგალოს“ სტამბავი; თბილისი, აგლაპის 39

მაშუკა მდინარაძე:

აღაიანის უფლებების დაცვის კუთხით ჩვენს მიერ მიღებული კანონი ყველაზე დახვეწილი კანონია

მმართველი გუნდის საკანონმდებლო ინიციატივა ფარული მოსმენა-მიწერების ორგანიზაციის სისტემის შესახებ, პოლიტიკურ თანხმებებს შორის კვლავაც მწვავე დაპირისპირების მიზეზი ხდება. საკითხთან დაკავშირებით გვესაუბრება საქარლამენტო უმრავლესობის წევრი მაშუკა მდინარაძე:

— გულწრფელად შემიძლია გითხრათ, რომ საქართველოს სამართლის ისტორიაში, ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით, ფარული საგამოძიებო მოქმედებების შესახებ კანონი მსგავსი გადაწყვეტის მექანიზმებით აღჭურვილი არასოდეს ყოფილა. როდესაც პრეზიდენტისა თუ არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს ვეკითხებით, ეს კანონი აქამდე არსებულ ყველა კანონს ჯობია თუ არა, პასუხი არა აქვთ. ასეთი მაღალი კომპეტენციის ადამიანებს უბრალოდ, პირდაპირი ტყუილის

რცეში დამოუკიდებლობის ყველაზე მაღალი ხარისხის მქონე იურიდიული წარმონაქმნია და რომლის ხელმძღვანელს თანამდებობაზე პრემიერ მინისტრი ნიშნავს და ათავისუფლებს.

— კანდიდატურას ვინ წარადგენს?

— უსაფრთხოების სამსახურის ხელმძღვანელი, რადგან კოორდინაციის გაწვევით უსაფრთხოების განზრდილ რისკებს ნიშნავს, მაგრამ მის შერჩევაში მონაწილეობს სახალხო დამცველისა და სასამართლოს წარმომადგენლების და პარლამენტის სამი წამყვანი კომიტეტის ხელმძღვანელისგან შემდგარი კომისია. შესაბამისად, საუბარი იმაზე, რომ ლეგიტიმაციისა და ადამიანის უფლებების დაცვის ხარისხი დაწეულია, მტკნარი სიცრუეა.

— თუ ასეა, არასამთავრობოების პროტესტის რეალური მიზეზი რა არის?

— არასამთავრობო სექტორში

არ უნდა ჰქონდეს გამოძიების ფუნქცია. ფორმალური და პრაქტიკული თვალსაზრისით, ჩვენ ამ პარადოქსიდან და ჩიხიდან გამოსავალი უნდა გვეპოვა და სწორედ ეს გამოსავალია კანონი, რომელიც მივიღეთ. მნიშვნელოვანია, რომ საქმე მხოლოდ მოსმენებს კი არა, სხვადასხვა ფარულ საგამოძიებო პროცედურებსაც ეხება, რომელიც ამ ორგანომ უნდა განახორციელოს და საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, ორგანოს, რომელმაც ფარულად საგამოძიებო მოქმედება უნდა ჩაატაროს, გამოძიების ფუნქცია არ უნდა ჰქონდეს და ასეთი პროფესიული ინტერესიც არ უნდა ჰქონდეს. ალბათ, მათი აზრით, ყველაფერი გამართული იქნებოდა, ასეთი ფუნქცია რომ განათლების სამინისტროსთვის მიგვენიჭებინა. მსოფლიოში არ არსებობს ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელი ორგანიზაცია, სტრუქტურა თუ სისტემა, რომელსაც უსაფრთხოების სამსახურებთან კავშირი მთლიანად გაწყვეტილი აქვს. პირადად, ვეროპის რამდენიმე ქვეყანამ, მაგალითად, ინგლისმა რეგულაციების გამკაცრება დაიწყო.

მსოფლიოს არც ერთ ქვეყანაში არ არსებობს აბსოლუტურად გაწყვეტილი კოორდინაცია უსაფრთხოების სამსახურებსა და ამ ტიპის საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელ სტრუქტურას შორის. იმ პირობებში, როცა ტერორიზმი მსოფლიოს ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევად რჩება, ვერც ერთი პასუხისმგებლობის მქონე ხელისუფლება ვერ დაუშვებს, რომ ქვეყნის უსაფრთხოებას პრობლემა შეექმნას და ამ მხრივ, რისკები გაიზარდოს.

— ამასწინანდელმა ბათუმის მოვლენებმა დაადასტურა, რომ უსაფრთხოების მხრივ, გარკვეული პრობლემები და რისკები ჩვენთანაც არსებობს..

— ეს პატარა ეპიზოდი არც მინდა შევადარო იმ უბედურებას, რაც თუნდაც, ახლახან ბრიტანეთში მოხდა. ეს არის თანამედროვე სამყაროს გამოწვევა და ჩვენ ამ დროს გვთავაზობენ, რომ

უსაფრთხოების სამსახურებისგან აბსოლუტურად დისტანცირებული ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელი ორგანო გავაკეთოთ. პარალელურად, საინფორმაციო საშუალებებში გამოდგმული საუბრები მიდის იმაზე, რომ გვისმენენ და ა.შ. რაც უფრო ღრმად შევდივართ ამ მსჯელობებში, მით უფრო დიდ პარადოქსებად მივდივართ.. კი ბატონო, ჩვენ დავვყვით საკონსტიტუციო სასამართლოს ნებას, რადგან სხვა გამოსავალი არ არსებობდა, მაგრამ უსაფრთხოების სამსახურებთან კოორდინაციის მთლიანად გაწყვეტა მიმანია, რომ დამდღუვდეთ.

გააგრძელოს. შეიძლება თუ არა, „რუსთავი2“ დაკავშირებული პროცესის მსგავსი მივიღოთ?

— ეს აბსოლუტურად განსხვავებული ქეისია. როგორც იურიდიული და არა როგორც პოლიტიკოსი, უფლებების დაცვის კუთხით, სადავო სფეროსაც კი ვერ ვხედავ. არა თუ იმ საკითხს, რომელზეც შეიძლება ყურადღება გაამახვილოს ადამიანის უფლებათა სასამართლომ.

თქმა არ სურთ და არც იმის აღიარება უნდათ, რომ ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით, ეს ყველაზე დახვეწილი კანონია. როდესაც ვეკითხებით, ფარული საგამოძიებო მოქმედებების განმახორციელებელი ორგანო აღმასრულებელი „ქუდი“ ქვეშ უნდა იყოს თუ არა, ვერც ამან გეპასუხობენ, რადგან მსოფლიოში სხვა პრაქტიკა არ არსებობს. ყველაფერი დანარჩენი კი გარკვეული ინსინუაციებია იმისთვის, რომ მოქალაქეებს ეგონოთ, რომ ცუდი კანონია და მისი გამოყენება სხვანაირად შეიძლება. ორი წლის წინანდელ პერიოდში, ჩვენ მსოფლიოს ბევრი ქვეყნის მსგავსად, უშიშროების სამსახურის დაქვემდებარებაში მყოფი სტრუქტურა გვექონდა, მაგრამ პოლიტიკური ნება საკმარისი აღმოჩნდა, რომ ადამიანებს იმის შეგრძნება აღარ ჰქონოდათ, რომ უსმენენ. ორი წლის წინ, ამას პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის ინსტიტუტი დაემატა, რამაც სისტემა უფრო დახვეწა. ახლა კი საუბარია ცელკე სიპზე, რომელიც საჯარო სივ-

რის სპექტრი ძალიან ვრცელია, თუმცა ამ საკითხთან დაკავშირებით, ძირითადად, რამდენიმე გამოკვეთილი არასამთავრობო ორგანიზაცია გამოთქვამს შემოთვალს. თავის დროზე, სწორედ მათ შეიტანეს საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელი, რომელიც დაკმაყოფილდა. სასამართლოს ნებისმიერი შტოს მიმართ, ეს იქნება საერთო სასამართლოების რომელიმე ინსტანცია თუ საკონსტიტუციო სასამართლო, უდიდეს პატივისცემას ვაფიქსირებ. რა თქმა უნდა, ყველაფერი, რაც სასამართლოს გადაწყვეტილებაში წერია, უნდა აღსრულდეს, მაგრამ კრიტიკის უფლება ყველას და მათ შორის, პოლიტიკოსებსაც გვაქვს. საკონსტიტუციო სასამართლოს პირველმა კოლეგიამ გადაწყვეტილებაში პრაქტიკულად, სიტყვა-სიტყვით გადაიტანა არასამთავრობოების სარჩელი. რაც არ უნდა პარადოქსული ჟღერდეს ჩაწერა, რომ ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელი ორგანო არ უნდა იყოს გამოძიებით პროფესიულად დაინტერესებული და

არ უნდა ჰქონდეს გამოძიების ფუნქცია. ფორმალური და პრაქტიკული თვალსაზრისით, ჩვენ ამ პარადოქსიდან და ჩიხიდან გამოსავალი უნდა გვეპოვა და სწორედ ეს გამოსავალია კანონი, რომელიც მივიღეთ. მნიშვნელოვანია, რომ საქმე მხოლოდ მოსმენებს კი არა, სხვადასხვა ფარულ საგამოძიებო პროცედურებსაც ეხება, რომელიც ამ ორგანომ უნდა განახორციელოს და საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, ორგანოს, რომელმაც ფარულად საგამოძიებო მოქმედება უნდა ჩაატაროს, გამოძიების ფუნქცია არ უნდა ჰქონდეს და ასეთი პროფესიული ინტერესიც არ უნდა ჰქონდეს. ალბათ, მათი აზრით, ყველაფერი გამართული იქნებოდა, ასეთი ფუნქცია რომ განათლების სამინისტროსთვის მიგვენიჭებინა. მსოფლიოში არ არსებობს ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელი ორგანიზაცია, სტრუქტურა თუ სისტემა, რომელსაც უსაფრთხოების სამსახურებთან კავშირი მთლიანად გაწყვეტილი აქვს. პირადად, ვეროპის რამდენიმე ქვეყანამ, მაგალითად, ინგლისმა რეგულაციების გამკაცრება დაიწყო.

მსოფლიოს არც ერთ ქვეყანაში არ არსებობს აბსოლუტურად გაწყვეტილი კოორდინაცია უსაფრთხოების სამსახურებსა და ამ ტიპის საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელ სტრუქტურას შორის. იმ პირობებში, როცა ტერორიზმი მსოფლიოს ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევად რჩება, ვერც ერთი პასუხისმგებლობის მქონე ხელისუფლება ვერ დაუშვებს, რომ ქვეყნის უსაფრთხოებას პრობლემა შეექმნას და ამ მხრივ, რისკები გაიზარდოს.

— ამასწინანდელმა ბათუმის მოვლენებმა დაადასტურა, რომ უსაფრთხოების მხრივ, გარკვეული პრობლემები და რისკები ჩვენთანაც არსებობს..

— ეს პატარა ეპიზოდი არც მინდა შევადარო იმ უბედურებას, რაც თუნდაც, ახლახან ბრიტანეთში მოხდა. ეს არის თანამედროვე სამყაროს გამოწვევა და ჩვენ ამ დროს გვთავაზობენ, რომ

უსაფრთხოების სამსახურებისგან აბსოლუტურად დისტანცირებული ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩამტარებელი ორგანო გავაკეთოთ. პარალელურად, საინფორმაციო საშუალებებში გამოდგმული საუბრები მიდის იმაზე, რომ გვისმენენ და ა.შ. რაც უფრო ღრმად შევდივართ ამ მსჯელობებში, მით უფრო დიდ პარადოქსებად მივდივართ.. კი ბატონო, ჩვენ დავვყვით საკონსტიტუციო სასამართლოს ნებას, რადგან სხვა გამოსავალი არ არსებობდა, მაგრამ უსაფრთხოების სამსახურებთან კოორდინაციის მთლიანად გაწყვეტა მიმანია, რომ დამდღუვდეთ.

— ზემოთ თქმულის გათვალისწინებით, შეიძლება თუ არა, ასეთი პოზიცია ქვეყნის უსაფრთხოებაზე იერიშის მიტანად შეფასდეს?

— თავს უფლებას არ მივცემ, რომ ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეებზე, მით უმეტეს, ასეთი მაღალი კვალიფიკაციის ადამიანებზე ეჭვებით ვისაუბრო, უბრალოდ, ამ ადამიანებს ვთხოვდი და ვურჩევდი, რომ ადამიანების უფლებების დაცვის გარდა, უსაფრთხოების გამოწვევებზეც იფიქრონ. გარკვეულ შემთხვევაში, ეს რიტორიკა უსაფრთხოების საკითხებთან მიმართებით, გარკვეულ რისკებს წარმოშობს.

— შესაძლოა, არასამთავრობო ორგანიზაციების ნაწილმა დავა ევროპულ სასამართლოში

გააგრძელოს. შეიძლება თუ არა, „რუსთავი2“ დაკავშირებული პროცესის მსგავსი მივიღოთ?

— ეს აბსოლუტურად განსხვავებული ქეისია. როგორც იურიდიული და არა როგორც პოლიტიკოსი, უფლებების დაცვის კუთხით, სადავო სფეროსაც კი ვერ ვხედავ. არა თუ იმ საკითხს, რომელზეც შეიძლება ყურადღება გაამახვილოს ადამიანის უფლებათა სასამართლომ.

თითქოს, ერთმანეთთან კავშირში არაა, მაგრამ ე.წ. ფარული მოსმენების კანონთან დაკავშირებულმა დავიდარაბამ საინფორმაციო საშუალებებში გავრცელებული კადრები გამახსენა. ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთი წევრი დიდი ბრიტანეთის პრემიერ მინისტრს დაუპირისპირდა და ტერეზა მეის მილიონ რვაასი ათასი ადამიანის სურვილის გათვალისწინებით, დონალდ ტრამპთან შეხვედრაზე უარის თქმა მოთხოვა. „პატივცემული ჯენლტმენი მიიჩნევს, რომ ქვეყნის შიდა პოლიტიკა ჩვენი მთავარი მოკავშირეა და დემოკრატიული ქვეყნის არჩეულ პრეზიდენტზე თავდასხმაში მდგომარეობს. ვნახოთ, რას მიაღწია ამ ადამიანმა ბოლო კვირის განმავლობაში.. შეძლებს ის ტრამპის საპასუხო მოქმედებებისგან ბრიტანელების დაცვას? არა! შეძლებს ის სავაჭრო ხელშეკრულების საფუძველის მოშლას? არა! შეძლებს ის ტრამპისგან მიაღწიოს ნატოს წინაშე აღებული ვალდებულებების შესრულებას? არა! გამოდის, რომ ლეიბორისტები სთავაზობენ ქვეყანას ბრიტანელი მოქალაქეების ნაკლებ დაცვას, ნაკლებ უსაფრთხოებას და უზრუნველყოფას. ამიტომ, მას შეუძლია მართოს პროტესტი, მე კი ქვეყანას ვმართავ!— ასეთი იყო ბრიტანეთის პრემიერის მკაცრი და კატეგორიული პასუხი.

ნელი თორდია
571 35 36 88

არნო ხიდირაბიზილი:

საქართველოს სალიკვიდაციო კომისიის თავმჯდომარედ არჩეული დაინიშნა!

საქართველოს საბოლოო გაკოტრებამდე მისაყვანად მზადდება „ვარლახის რეკონსტრუქცია-2“

თავიანთი ნაშეიერებისათვის ნარკოტიკების „ჩადების“ გამო თვალთმაქცები ისე აღმფოთდნენ, თითქოს ნარკომანი პრეზიდენტი არ ჰყავდათ!

როცა კომპანია კოტრდება, მას სალიკვიდაციო კომისიის უნიშნავენ.

„ნაცმოდრობა“ და ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ - სწორედ გარედან დანიშნული სალიკვიდაციო კომისიაა, რომელიც მოწოდებულია, საქართველოს, როგორც სახელმწიფოს ლიკვიდაცია მოახდინოს.

ფედერალურ ოლქს (მათ ჩვენთვის და ჩრდილოეთ ოსეთის რესპუბლიკებს მიუერთებენ).

საქართველოსგან დარჩენილი ტერიტორია იქნება ბუტაფორიული სახელმწიფო მარიონეტული მთავრობით, არსებითად - პროტექტორატი, სადაც განთავსდება ნატოს აეროდრომები, სახმელეთო და საზღვაო ბაზები, სასწავლო-საწვრთნელი ცენტრები და სხვა ინფრასტრუქტურა.

ახალი „ფერადი“ სახელმწიფო გადატრიალების ორგანიზაცია კვლავაც ტელეკომპანია „რუსთა-

შორის (რაც ბათუმში 2017 წლის 11 მარტს გამოცადეს);

- მოქმედი ხელისუფლების დადანიშნულება რუსეთის ინტერესების ხელშეწყობაში, რამაც არ იმუშავა ორი მიზეზის გამო:

ჯერ ერთი, „ქართულმა ოცნებამ“ ბევრად უფრო წინ წაიწია ევროატლანტიკური მიმართულებით, ვიდრე ყოფილმა მმართველმა „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ - მან ხელი მოაწერა ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებას, მიღწეა ვიზალიბერალიზაციას, საქართველოში ნატოსთან ერთობლივი სასწავლო ცენტრი გახსნა, სულ მალე კი ნატოს ბაზებსაც გახსნის (ვაზიანში და ფოთში, სადაც „შავი ზღვის რეგიონის უსაფრთხოების“ მიზნით „მანერ-პეიმის“ სანაპირო ზაზს“ ააშენებენ რუსეთისგან თავის დასაცავად);

მეორეც, მოქმედი ხელისუფლების „ბოროტსულობაში“ დადანიშნულებამ საპირისპირო ეფექტი მოახდინა - „ქართულ ოცნებას“ პოპულარობა შემატა ქართველ

პატარაკაციშვილის ტელეკომპანია „იმედის“ დარბევა გახდა, ლიკვიდატორებმა თვით სტრასბურგამდე და ვაშინგტონამდე გაბერეს მითი „საქართველოში თავისუფალი მედიის დეენის შესახებ“ - ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის სახით, მაგრამ ეს მეთოდიც კონტრპოდუქტიული გამოდგა სააკაშვილის დეზინფორმაციული სააგენტო-პროპაგანდისტული ტელევიზიის - მისი ყველა ბოროტმოქმედებისა და „გამარჯვების“, ტელედაპატიმრებების და 08.08.08 ომის თანა-

სუფლების მსხვერპლთა“ სახით ლიკვიდატორები საქმეში საკუთარი შვილების - პრეზიდენტი მარგველაშვილის მსგავსი ცნობილი მშობლებისა და მათი მეგობრების შთამომავლების ჩათრევასაც არ მოერიდნენ. თვალთმაქცები, თავიანთი ნაშეიერებისათვის ნარკოტიკების „ჩადების“ გამო ისე აღმფოთდნენ, თითქოს 9 წელი ნარკომანი პრეზიდენტი არ ჰყავდათ! სააკაშვილი დღესაც მათი ბელადი და ნარკომანია!

მაგრამ ლიკვიდატორებს აქაც შედმეტი მოუვიდათ - ხალხმა არ დაიჯერა, რომ დღევანდელი ხელისუფლების პირობებში პოლიციამ ნარკოტიკების ჩადება გარისკა, იმიტომ რომ ნარკომანიის დამტკიცება ფაქტების გარეშე შეუძლებელია. უფრო მეტიც - უბრალო ხალხი გაცოფებულია იმის გამო, რომ როცა მათ ლუკმაპური არ გააჩნიათ, „ოქროს ახალგაზრდობა“ ძვირად ღირებული ნარკოტიკებით ერთობა! და უხარია, რომ კანონი, როგორც იქნა, პრივილეგირებულ „უმაღლეს საზოგადოებასაც“ მისწვდა! მით უმეტეს, რომ „მსხვერპლი“ - სულაც არ ყოფილან ბავშვები და „ღვთის კრავები“, ისინი არაერთხელ ნა-სამართლვე „გამოსულა“ ბიჭები აღმოჩნდნენ, რომელთა წრეში თუ ნარკოტიკებით არ ერთობი, ჩამორჩენილი გოიმი ხარ!

P.S. სირცხვილია, რომ ზოგიერთმა პოლიტიკოსმა, აქაოდა, „ჩამორჩენილად“ არ გამოიხატნენ, ცოტა ხნის წინ ტელევიზიით განაცხადა, რომ მარიხუანა გაუსინჯავთ და იციან, ეს რა არის...

იქნებ ჰერონიც გაუსინჯავთ?! ისე, მარტო ერთხელ, იმისთვის, რომ იცოდნენ - ეს რა არის?! ან იქნებ ანალური სექსიც, პრინციპით „ოდინ რაზ - ნე პედერასტ“?! ნეტავ არავინ მოუკლავთ იმისთვის, რომ გაეგოთ - რა შეგრძნებები ჩნდება ამ დროს?!

ნუთუ ყველა სასიკვდილო ცოდვის გასინჯვაა საჭირო, რათა მათზე წარმოდგენა გქონდეს?!

არნო ხიდირაბიზილი
2017 წლის 27 მარტი

საქართველოს საბოლოო გაკოტრებამდე მისაყვანად მზადდება „ვარლახის რეკონსტრუქცია-2“ ზუსტად ისეთივე მიზნით, როგორც „მიადან-2“-ს ჰქონდა უკრაინაში: ბოლომდე იქნეს მიყვანილი პირველი „რეკონსტრუქციის“ შედეგად დაწყებული სახელმწიფოს ნგრევა, რის შემდეგაც სახელმწიფოსთვის მოწვევტილი ტერიტორიები მეზობლების კუთვნილება გახდება.

თუკი პირველი „რეკონსტრუქციის“ შედეგად საქართველოს დე იურე ჩამოშორდა აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი, რომლებიც დე ფაქტო რუსეთის ფედერაციას ერგო, ახლა თურქეთის ხელში აჭარა გადავა, სამცხე-ჯავახეთი სომხეთს ერგება, ქვემო ქართლი - აზერბაიჯანს, მცხეთა-მთიანეთისა და კახეთის ზოგიერთი სასაზღვრო რაიონი კი - რუსეთის ფედერაციის ჩრდილოკავკასიურ

ვი 2“-ს დაეკალა, ზოლო ლიდერად - სალიკვიდაციო კომისიის თავმჯდომარედ უწინდებურად, მაღალი ლეგიტიმურობის მქონე სახელმწიფო მოღვაწეა არჩეული - თუკი 2003 წელს ეს იუსტიციის მინისტრი და თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარე მიმა სააკაშვილი იყო, დღეს ეს საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი გახლავთ.

მოქმედების მეთოდები სრულიად სხვადასხვაგვარი და ყველაზე ბინძურია:

- ეროვნებათაშორისი და რელიგიური შუღლის გაღვივება მართლმადიდებელ ქართველებსა და მუსლიმან აზერბაიჯანელებს შორის (რაც 2016 წლის 8 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებისას ქვემო ქართლის ზოგიერთ რაიონში მოსინჯეს); მართლმადიდებელ და მუსლიმან ქართველებს

ხალხში, რომლის უმრავლესობა ოცნებობს, დაიბრუნოს რუსეთთან მეგობრობა, სადაც მილიონი მათი ახლობელი და ნათესავი ცხოვრობს, ნატო კი, ძირგამომპალი ევროპიდორული ღირებულებებით, სძულს!

განვავრძოთ. იმის გათვალისწინებით, რომ სააკაშვილის გუნდის „კუბოს“ საზურავში ჩაჭედებული პირველი ლურსმანი“

მონაწილის მიმართ საყოველთაო სიძულვილის გამო.

„რალა ვქნათ?!“ - კინაღამ დაიბნენ სალიკვიდაციო კომისიაში. და აი, მამინ „ქართული ოცნების“ დასამზობად ლიკვიდატორებმა აამოქმედეს გამოცდილი მეთოდი, რომელმაც 2012 წელს წარმატებით იმუშავა „ნაცმოდრობის“ წინააღმდეგ: სასამართლო ხელისუფლება, პროკურატურა, მთავრობა და მის წინაშე ანგარიშგაღებული სამართალდამცავი ორგანოები - სუს-ი და შსს - „საქართველოში ადამიანის უფლებათა ტოტალურ უხეშ დარღვევებში“ დაადანიშნულეს. მაგრამ ვინაიდან „საქართველოში ადამიანის უფლებათა ტოტალური უხეშ დარღვევები“ ვერ აღმოაჩინეს, მათი გამოგონება მოუხდათ!

თავდაპირველად ეს იყო კამპანია „ეს შენ გეხება!“, მიმართული „უკანონო მოსმენების“ წინააღმდეგ, მერე „არა ჩადებას!“, მიმართული პოლიციის მიერ „ნარკოტიკების ჩადების“ წინააღმდეგ. მეტი საიმედოობის, პიარისა და დამაჯერებლობისთვის „ხელი-

ილია ყვარაძე რომ იყო დაკრძალული, აკაკი - სხვიორუნი, ვაჟა - ჩარბაღი, ერთი კი არა საქართველოში გაფანტული უამრავი პანთეონი გვეჩვენებდა...

გვესაუბრება მწერალი გურამ კატრიავილი

— ბატონო გურამ, რას ფიქრობთ მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონის გარშემო ატეხილი აჟიოტაჟის შესახებ?

— თავიდანვე ვიტყვი, ვერ ვიხსენებ, ვინ დანერგა და დააწესა ის, რომ ყველა მწერლისთვის ან საზოგადო მოღვაწისთვის გარდაცვალების შემდეგ ერთად მიეჩინათ ადგილი.

ვაჟა-ფშაველას არც ერთი დამე თბილისში არ გაუთვია. ჩამოიტანდა თავის გენიალურ ხელნაწერებს და მიდიოდა ისევ ჩარბაღში. რატომ დაასაფლავეს თბილისში? ის უნდა იყოს თავის ჩარბაღში და მის მკერდზე უნდა ამოდიოდეს მთის ია და სოსანი.

დავით კლდიაშვილის სამუდამო განსასვენებელი უნდა

მხრებით, მაგრამ ზურაბ ქაფიანიძე და მისნაირი აზოვანი ვაჟკაცები იყვნენ იქ და მე ვეღარ შევწვდი მის ცხედარს.

— ანუ თქვენ მიგაჩნიათ, რომ პანთეონი თბილისში არ უნდა იყოს?

— პანთეონი არათუ თბილისში, საერთოდ არ უნდა იყოს. კაცი დავასაფლავოთ იმ მიწაზე, რომელმაც მიწამაც გაზარდა.

ახლა უცებ გამახსენდა და გეტყვი, მაგალითად, თუ ვინმეს ეკუთვნის დღესდღეობით პანთეონში დაკრძალვა, სხვა დიდებულ მამულიშვილებთან ერთად, ასე წლის მერე მურმან ჯგუბურიას ეკუთვნის, მაგრამ მურმანი უნდა დასაფლავდეს ზუგდიდში, იმიტომ, რომ პირველი ლექსი იქ დაწერა. იქ

ვაუქმით ეს პანთეონები.

სად არის სტენდლი, ბალზაკი?! ჩეხოვი სხვაგან ასაფლავია, ლერმონტოვი და ტოლსტოი — სხვაგან. ქვეყნები იმით კი არ არიან დიდები, ერთად შეაგროვონ დიდებული მიცვალებულები. არა, ადამიანის ცნობიერებაში უნდა შეგროვდეს ბრწყინვალე შემოქმედთა თანავარსკვლავედი.

წელან ვაჟა ვახსენე და აქვე დავძენ: ვაჟაობას ვზეიმობთ ჩარბაღში და ვაჟა აგერ, თბილისში განისვენებს. ესაა საქმე?

მე რაჭველი კაცი ვარ, მაგრამ თბილისთან ახლოს, სოფელ ლილოში გავიზარდე. ამ ხნის კაცი ვარ და ახლაც რომ მკითხო, ხევიში სად, რა ადგილას რომელი ქვა გდია, თუ აქამდე ნიაღვარმა არ წაიღო,

ასაფლავებენ, მაგრამ მერე, თუ მისმა სახელმა დროს გაუძლო, გადაასვენებენ პანთეონებში. საქართველოში გარდაცვალებისთანავე პანთეონში მიაქანებენ, ზშირად გარკვეული, თუნდაც პოლიტიკური გავლენების და კავშირების გათვალისწინებით.

— დიახ. ზოგჯერ სიცოცხლეში გაპოპულარულად აღადამიანს ასაფლავებენ თითქოსდა საპატიო ადგილას, არადა, რა არის პოპულარობა თუ არა ზოგჯერ ტყუილი ტაში?! გახსოვთ? — „ჩემო კალამო, ჩემო კარგო, რად გინდა ტაში?!“ „სჯობს სახელისა მოხვეჭა ყოვლისა მოსახვეჭელსა.“

კომუნისტურ ეპოქაში სპეციალურად „ქმნიდნენ“ პოეტებსა და მწერლებს — გაზეთებში იბეჭდებოდა ერთი და იგივე ადამიანი, ტელევიზიები იღებდნენ სიუჟეტებს მასზე, აძლევდნენ ამ ადამიანებს სპეციალურ პრემიებს. ასე იქმნებოდა პოპულარული ესა თუ ის ადამიანი, რომელიც, სინამდვილეში, საშუალო ნიჭის მქონე იყო და მეტი არაფერი.

რაც კომუნისტების დროს ხდებოდა, იგივე კეთდებოდა „ნაცმოძრაობის“ დროსაც. ხელოვნურად ქმნიდნენ ყალბ პოეტებს, მწერლებს და ა. შ. ახლაც იგივე ხდება, რადგან სახელმწიფოებრივი მიდგომები

არ შეცვლილა. იგივე ინერციით ვცხოვრობთ და როცა დიდუბის პანთეონის შევსების საკითხი წამოიჭრა, ეს მტკივნეული თემაც გააქტიურდა.

— მახათას მთაზე აპირებენ ახალი პანთეონის გახსნას.

— მახათას მთა შორიო, ვილაცამ ბრძანა. მაგრამ საიდან არის შორი, ვაკიდან თუ კახეთიდან?

ზოგიერთი იმით საზღვრავს თავის მწერლურ დიდებულებას, ბევრი წიგნი თუ აქვს გამოცემული. ახლა ისეთი დროა, ფული თუ გაქვს, წიგნების დასტას გამოსცემ, მაგრამ მთავარი ეს არ არის. მთავარი ისაა, რა წერია იმ წიგნებში ღირებული ერისთვის, ქვეყნისთვის და, ზოგადად, საზოგადოებისთვის.

ამას გარდა, გავიხსენოთ ჩვენი სახელოვანი მეფეები. მათ არ ეკუთვნოდათ პანთეონი?! მაგრამ სად არიან დასაფლავებულნი?! ზოგი გელათში, ზოგი — სვეტიცხოველში, ზოგი, ჩემო ბატონო, ბედაში. მოვძებნოთ მამინ ყველა და დავკრძალოთ ერთად. მოკლედ, სულ ტყუილად არის ატეხილი ერთი ამბავი. პანთეონი კი არ არის მთავარი, მთავარი ისაა, ვინ რა გააკეთა, როგორ ემსახურა მამულს. მათი ადგილი ერის გულშია და არა პანთეონებში.

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

ყოფილიყო სიმონეთში. ილიასი — ყვარელში, გალაკტიონისა — ჭყვიშში და ა. შ. რა მდიდარი ვიქნებოდით?! ერთი კი არა, ათასი პანთეონი გვექნებოდა. სადაც დიდი ქართველი დასაფლავდება, იქ იქნება ჩვენი პანთეონიც და ჩვენი სიმდიდრეც.

აი, ჩამოიყვანეს დიდი მიხეილ თამარაშვილი და ისიც თბილისში დაკრძალეს, არადა, უნდა დაესაფლავებინათ ჯავახეთში, იმ ადგილას, სადაც უცხო მიწას გვედავება. იქ რომ დაგვესაფლავებინა ეს ჩვენი დიდებული მამულიშვილი, ვერავინ ვეღარ გაბედავდა შემოდავებას.

მიკვირს, პირდაპირ, სერგო ზაქარაიძეს რა უნდა თბილისში? მაგრამ ყველაზე ჭკვიანურად მაინც სესილია თაყაიშვილი მოიქცა. მან სიკვდილის წინ თქვა: არ დამიწყოთ იქით-აქეთ ტარება, ჩემს შვილთან დამასაფლავეთო. ის არ კმაროდა, ზღვა ხალხი რომ მიაცილებდა უკანასკნელ გზაზე? მეც მიწოდდა, მის ცხედარს შევდგომოდი

აღმოხდა პირველი პოეტური სიტყვა, იქ აიდგა ფეხი. ასე გაგაკეთოთ, ჩემო ბატონო, გაფართოვდეთ, გავიშალოთ.

მწერალთა კავშირში ვინმე რომ გარდაიცვლებოდა, კი არ გლოვობდნენ, არამედ ფაციფუცობდნენ, სად დაესაფლავებინათ.

ტერენტი გრანელი ფსიქიატრიულში გარდაიცვალა. აიღეს და პანთეონში დაკრძალეს. წაიყვანე, შე კაი დედამამიშვილო, წალენჯიხაში, იქ, სადაც მისი სახლ-მუზეუმი.

საქართველო უნდა „გავშალოთ“, მით უფრო, რომ ამითაც ვართ მდიდრები. ნუ წარმოვაჩენთ ისე, თითქოს თბილისშია ყველაფერი და ესაა მთელი საქართველო.

კიდევ კარგი, არ ვიცით შოთა რუსთაველის საფლავი, თორემ თბილისში მისთვის გრანდიოზულ სასაფლაოს ააგებდნენ და ეს უკვე კომიკური იქნებოდა...

სახელმწიფომ უნდა გაბედოს და უნდა თქვას, რომ გა-

მივალ და მივაგნებ. ახლა გავამხელ ჩემს საიდუმლოს — დიდ ლილოში მინდა, რომ განვისვენო.

— დიდხანს სიცოცხლე თქვენ, ბატონო გურამ, მაგრამ, მოდი, ასე ვთქვათ, საზღვარგარეთ, ზოგიერთ ქვეყანაში, როდესაც მათი გამოჩენილი ადამიანი გარდაიცვლება, ჩვეულებრივ სასაფლაოზე

90-იან წლებში ქართველს ეკონომიკურ ვეფხვობას გვინინასნარეიბყველებდნენ, ჩვენ კი ვეფხვების ნასვლად ვირთხებად ვიქცით

გვესაუბრება ანალიტიკოსი დემურ გიორხელიძე

— ბატონო დემურ, სოციალურ ქსელში პოსტი დაწერეთ, სადაც ბოზობის, ნარკოტიკების კონსტიტუციის დონეზე ლეგალიზებას მოითხოვთ. ბუნებრივია, ეს სარკაზმია და, ალბათ, ეს იმის გამოძახილია, რომ კონსტიტუციაში ყველაფერი იწერება იმის გარდა რაც უნდა იწერებოდეს?

— დიახ, საკონსტიტუციო კომისია არცერთ არსებით საკითხს, რომელიც სახელმწიფოს მშენებლობისთვის საციცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, არ ითვალისწინებს. მეათე, მეასე ხარისხოვან თემებზე საუბრობენ — პრეზიდენტის ძალაუფლებაზე, მითიურ

ტრალური საკითხი — ქვეყნის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის შესახებ. ამიტომ, ის რაც კეთდება წყლის ნაყვია. კონსტიტუციური თვალსაზრისით, საუბარია რიგ უაზრობებზე, თითქოს, მთავარი ჩანაწერი ჩვენი ორიენტირი ვეროატლანტიკური კურსია და ა.შ. ეს ბავშვობა, თამაშია. ამ ლოგიკით, ალბათ, კონსტიტუციაში უნდა ჩავწეროთ, რომ მინისტრებს და პარლამენტარებს კონსტიტუციით აქვთ ორალური სექსის უფლება, პრეზიდენტს უცილობლად მდიდრული სექსი უნდა ჰქონდეს, არასამთავრობოებს უფლება მივცეთ ჯგუფური სექსით დაკავდნენ.

არსებობდეს. ასევე, გვინდა, რომ პატივს ვცემდეთ ჩვენს კულტურას, ვვითარდებოდეთ, ვითვისებდეთ ყველაფერ ახალს რაც კი მსოფლიოში პროგრესული მიმართულებებით ვითარდება და არა იმას, რაც სიმახინჯეა და განვითარების გვერდით ვფექტებს წარმოადგენს. სანამ ამ საკითხებზე არ ვიმსჯელებთ და ვილაც კაბინეტებში გადაწყვეტს როგორი უნდა იყოს კონსტიტუციური ცვლილებები, კანონმდებლობა და ა.შ., მანამდე გვექნება დოლარებში გამოხატული 14 მილიარდიანი მთლიანი შიდა პროდუქტის მქონე ეკონომიკა. ანუ, ეს ერთი საშუალო ამერიკული ფირმის წლიური შემოსავალია. შედეგად, გვეყოლება სიღარიბეში ჩაფლული ხალხი და გვექნება დემპოკრიის დონეზე მოსაუბრე საკანონმდებლო ორგანო და ასევე, სხვა მაღალჩინოსნები, რომლებიც ვერ ხვდებიან, რომ მათი იქ ყოფნა მარადიული არ არის. მილონანახევარი ემიგრანტი, მიწების გაყიდვის თაობაზე უპასუხისმგებლო ადამიანების გაუგებარი წინადადებები და ა.შ., რაც უტვინობის, შეგნებული დანაშაულის ტოლფასია და არა სხვა რამის. პარლამენტში თვა-

ტორიაზე გავიდეს. სამწუხაროდ, ამას ხელს მხოლოდ პოლიტიკური ნება და პოლიტიკა უშლის, სხვა მიზეზი არ არსებობს. — ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების ნაცვლად, მგონი უფრო მისი ნგრევის, ჯიბეების გასქელების კონცეფცია გვაქვს. — დღესდღეობით, არ არსებობს დოკუმენტი, რომლის მიხედვითაც მთავრობის ყველა სტრუქტურა, რგოლი იმუშავებს. არ არსებობს პარამეტრები თუ როგორ ხდება ვითომ ამ რაღაც პროგრამის რეალიზაცია, ვერ ვისმენთ ანგარიშებს, გვაქვს მხოლოდ განცხადებები, რაც იმაზე მიგვანიშნებს, რომ მეტ-ნაკლე-

საბაზრო ინსტიტუტი, რომელიც ამ ეკონომიკის თვითრეგულირების მექანიზმებით განავითარებს. — თუმცა, პოსტ.საბჭოთა სივრცეში ერთ-ერთი ძლიერი რესპუბლიკა ვიყავით, რომელიც მერე გადატაკდა. ამის გამომწვევი მიზეზები რა იყო? — 1990 წელს არაერთი ცნობილი დასავლელი ეკონომისტი საქართველოს პოსტ.საბჭოთა კი არა, პოსტ.სოციალისტურ სივრცეში ოთხ სახელმწიფოს შორის ასახელებდა, რომლებიც უახლოეს ხანში ახალი ეკონომიკური ვეფხვები უნდა ყოფილიყვნენ. საქართველოს ჰქონდა ფანტასტიკური საწყისი, რესურსი და

ამ ლოგიკით, ალბათ, კონსტიტუციაში უნდა ჩავწეროთ, რომ მინისტრებს და პარლამენტარებს კონსტიტუციით აქვთ ორალური სექსის უფლება, პრეზიდენტს უცილობლად მდიდრული სექსი უნდა ჰქონდეს, არასამთავრობოებს უფლება მივცეთ ჯგუფური სექსით დაკავდნენ.

საპარლამენტო რესპუბლიკაზე, რაც ქვეყანაში არ არსებობს იმიტომ, რომ პარლამენტი ნომინალურ ორგანოაა ქვეყნის. კარგად ვერ გაუგიათ, რა ფუნქცია აქვს საპარლამენტო რესპუბლიკაში პარლამენტს, როგორი კონტროლის განმახორციელებელია იგი ხელისუფლებაზე. მარტივად ვიკითხავ: რატომ მიდის ტერეზა მეი ყოველკვირას პარლამენტში, აბარებს ანგარიშს და უამრავ შეკითხვას პასუხობს? ჩვენთან რა ხდება? — როგორც კი გაჩნდება საკითხი, რაზეც მთავრობამ განმარტება უნდა გააკეთოს, ე.წ. უმრავლესობა, თითქოს, მას იცავს, რათა ზედმეტად არ გაცდეს პარლამენტში მოსვლით და ანგარიშის გაკეთებით. აი, ეს არის მახინჯი წარმოდგენა. არავითარი საპარლამენტო რესპუბლიკა აქ, არ არის და ვერც იქნება. ეს მოდელი ქართულ რეალობას არ შეესაბამება. ამისათვის ძალაუფლების სხვაგვარი კონფიგურაცია, შემაკავებელი და გამაწონასწორებელი მექანიზმებია ჩასადები, რისი მსგავსიც აქ, არაფერია. ასევე, დასმული არ არის ცენ-

დახ, ასეა. ამიტომ, ჩემი წინადადება ძალაში რჩება, რაც ყველა პრობლემას ხსნის: შედეგად, ჩვენ ვიქნებით ის ქვეყანა, რომელიც გაბრწყინდა და უკვე ნირვანას მდგომარეობაში ვართ. — რეალურად, რა უნდა გაკეთდეს ნორმალური კონსტიტუციის შესაქმნელად. როგორ დავუბრუნდეთ მესასხარისხონიდან მთავარს? — იცით, საქმე რაშია: კონსტიტუციური წყობა არ შეიძლება რომელიმე ქვეყნის მოდელიდან გადმოვიტანოთ. საქართველოს რეალობას ვერანაირად გვერდს ვერ აუუვლით. ამ მოცემულობებში ჩვენი მიზნები გვაქვს: ძლიერი სახელმწიფო გვინდა. თუმცა, არ ვიცი რამდენად უნდათ ეს პარლამენტის წევრებს. იმიტომ, რომ როცა ძლიერი სახელმწიფო გინდა, ტრაექტორია შეზღუდული გვაქვს. ჩვენ ჩვენი ხალხის ნიჭისა და უნარის განვითარება გვინდა. მათ უნდათ? — ეს საკითხავია. ჩვენ, გვინდა, რომ კანონმდებლობისა და სამართლის თვალსაზრისით, ლეგალურ სფეროში, ყველას მიმართ ერთიანი მიდგომა

ლებადმოკარკლული იდიოტები, რომლებიც თითქოს, რაღაც ორიენტაციების არიან, საშინელ განცხადებებს აკეთებენ. ახალგაზრდა ხალხს იმის ტაქტი არ ჰყოფნით, რომ პოლიტიკური ცხოვრებისა და თამაშის წესები ნელ-ნელა აითვისონ და სახელმწიფოში ავტორიტეტულ პიროვნებად ჩამოყალიბდნენ. ჩვენ ვხვდებით ადამიანებს, რომლებსაც შანსი არ აქვთ, რომ პოლიტიკოსებად ჩამოყალიბდნენ. ამიტომ, პრობლემები იმაზე უფრო დიდია, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს. ეს ყველაფერი — უტიფრობა, დილეთანტიზმი, რაღაც ორიენტაციები ნებისმიერი მიმართულებით ინიღბება. — რით ვეღარ შეგდა ქართული ეკონომიკა? — დამერწმუნეთ, დეტალურად ვიცი ყველა ის რესურსი, რაც ქვეყანაში არსებობს. შემოძლია გითხრათ, რომ დღეს ყველანაირი რესურსი არსებობს, მათ შორის, მატერიალური, ფინანსური, ადამიანური იმისათვის, რომ ქვეყანა განვითარების ძალიან სტაბილურ და აღმავალ ტრაექ-

ბად, ეს ყველაფერი, დინებაზეა მიშვებული. რაიმე კონცენტრირებული პროგრამის, რესურსების მობილიზაციის არანაირი საფუძველი არ გვაქვს. — მუდმივად გვეხმის, რომ საბაზრო ეკონომიკის ეპოქაში ვცხოვრობთ... — საქართველოში, საბაზრო ეკონომიკაზე საუბარი, საკმაოდ დიდი უპასუხისმგებლობაა იმიტომ, რომ აქ, კვაზი საბაზრო ეკონომიკაა, რომელიც რაღაც ელემენტებს შეიცავს თუმცა, აბსოლუტურად, არ არსებობს არცერთი

ხალხის მონდომება. ყველაფერი მხოლოდ ხელისუფლებებმა გააფუჭეს. ეკონომიკური ვეფხვისა და დღეს, უკვე, ძალიან სერიოზულად განვითარებული სახელმწიფოს ნაცვლად, ჩვენ, პოსტ.საბჭოთა სივრცეში ერთ-ერთი პრობლემური ეკონომიკა, სიღარიბე და საშინელი მიგრაცია მივიღეთ. პოლიტიკურმა მოღვაწეებმა, რომლებიც ბოლო 27 წლის მანძილზე ხელისუფლებაში იყვნენ, ეს პასუხისმგებლობა საკუთარ თავზე უნდა აიღონ, ეს მათი ბრალია.

— რა გზები დასახსნა სახელმწიფომ სიტუაციის გამოსასწორებლად?

— პასუხი მარტივია — არაფერი. საქმე რაშია იცით, დეკლარაციის დონეზე არის განცხადებები, რაღაც კონცეფციები, მაგრამ ეს არაფერს ნიშნავს. ჩამოყალიბებული კონცეფცია, სამუშაო დოკუმენტი მთავრობას ბოლო 27 წელია არ ჰქონია.

— პრობლემა ალბათ, ისიც, რომ ქვეყნის ქონების დიდი ნაწილი 5%-ის ხელშია.

— საქართველოს ძირითადი ქონების მფლობელი 5% რომ იყოს, აქ, საკმაოდ კარგი სიტუაცია იქნებოდა. საქმე იმაშია, რომ 5% კი არა, 0,1% -იც არ არის მფლობელი, სულ რამდენიმე ოჯახზეა საუბარი, რომლებიც ძირითად ქონებას ფლობენ. ამიტომ, აქ უთანაბრობის საშინელი დონეა. უთანაბრობა დღეს, არამარტო საქართველოს ანგრევს, არამედ ეს საფრთხეს ძალიან განვითარებული ქვეყნებსაც უქმნის.

— როგორ ფიქრობთ, „ქართულმა კაპიტალიზმმა“ ქართული პროლეტარიატი შევა?

— ეს არ არის კაპიტალიზმი, არამედ კომკავშირულ-პარტიული სულისკვეთების ადამიანების სიხარბე, რაც ხელისუფლებებისგან დაცულია. ხელისუფლებები იცვლება, პრივილეგიებული ძალიან ვიწრო ჯგუფის ინტერესები რჩება, რაც, ფაქტობრივად, ხელისუფლების ნაწილია.

— ბატონო დემურ, ჩვენისთანა მცირერიცხოვან მოსახლეობას რამდენი ადამიანი უნდა ემსახურებოდეს ხელისუფლებიდან?

— საქმე იმაშია, რომ ყველაზე დიდი რესურსი რომელიც საქართველოში ბოლო 27 წელია არ გამოყენებულა და ყველაზე მთავარი, ეფექტური მართვაა, რომელიც ძალიან პროფესიონალებს მოითხოვს. ხელისუფლებაში მხოლოდ პროფესიონალები არაა საკმარისი, ამას სჭირდება

პოლიტიკური ხელვა და აზროვნება, სხვაგვარად შედეგები არ მიიღწევა. ამის საილუსტრაციოდ საქართველოც საკმარისია. სამწუხაროდ, საქართველოს სახელმწიფო სექტორში თანამშრომელთა რაოდენობა იმდენია, ათჯერ უფრო დიდ სახელმწიფოს გასწვდებ.

ბოლო 5-6 წლის განმავლობაში სახელმწიფო სექტორში თანამშრომელთა რაოდენობა საშინლად გაიზარდა. განსაკუთრებით, ე.წ. 100%-ით სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი ორგანიზაციების. აქ მთელი ოჯახები, კლანები — დედა-შვილი, და-ძმა, სიდედრი-სიმამრი ყველა ერთად მუშაობს. აი ასეთი სიტუაციებია. უნდა ვიფიქროთ რას ველოდებით.

— გუშინ, ევროპაში უვიზო რეჟიმი ოფიციალურად ამოქმედდა. ქვეყანა ზეიმობს.

— ამაში არაფერი მოსალოცი არ არის. ეს თავისთავად კარგია იმიტომ, რომ მოქალაქეებს ვიზის ასაღებად ქრთამის მიცემა აღარ დასჭირდებათ. ცნობილია, ვიზებს „აჩალიჩებდნენ“ და ადამიანებს ათასობით დოლარს ართმევდნენ. ეს მოისპობა, სხვა მხრივ, ვიზა-ლიბერალიზაცია არაფერს მომცემი არ არის, იგი არანაირ გავლენას საქართველოს ეკონომიკაზე არ მოახდენს. მასიური მიგრაცია თუ გვინდა, ქართველებისთვის ეს პრობლემა არ იქნება — აქ, როცა სამუშაოს ვერ იპოვიან, ამ ვიზების მეშვეობით ქვეყნიდან უფულოდ, დანახარჯების გარეშე გავლენ. დღეს ევროპაში, აშშ-შიც არაღლეგალურად უზარმაზარი მასშტაბებია. ქართველი უჭკუო არ არის და თუ ევროპაში არაღლეგალურ რეჟიმზე გადასვლას გადაწყვეტს, ამის გზას მოძებნის. ამიტომ, ეს იმ ალფრთოვანების საგანი არ არის, რაც ხელისუფლებიდან გვექმნის.

თამარ შველიძე 555 23 28 24

შინაური გზები საქართველოს წინააღმდეგ

„ნაცბანდა“ პროდასავლური ძალა თუ რუსეთის მხრით კოლონა?

წინა კვირას ნაცბანდის განაცხადებმა „გაევროპულეზულმა ნაცბანდმა“ განაცხადეს, რომ საერთაშორისო ორგანიზაციებს აქტიურად მოვთხოვით რუსეთისთვის სანქციების დაწესება. მოდით, აქვე ვიტყვი, რომ არც რუსეთის ადვოკატობას ვაპირებთ და არც მათი გულმხურვალე მხარდამჭერები ვართ. ჩვენ ჩვენი ქვეყნის ინტერესები გვალაპარაკებს. ამას იმ ლიბერალისტების გასაგონად ვამბობთ, რომლებიც რუსეთუშეობის დაბრუნებას დაგვიპირებენ.

საც ვერც კი წარმოიდგენდნენ! გაუქმებული სამხრეთ ოსეთის ავტონომია, რაც თვით რუსეთის მხარესაც ჰქონდა აღიარებული, ალაღვინა! ამას არ დასჯერდა და დალის ხეობა აფხაზეთის მიუერთა! ყოველივე ეს კარგად ახსოვს საქართველოს მოსახლეობას. ახლა ვიკითხოთ, მართლა ებრძოდა ნაცბანდის რეჟიმი რუსეთს თუ ყოველივე ფარსი იყო და არის?

ქართული პროდუქციის რუსეთში შეტანის აკრძალვამ ჩვენი სოფლის მეურნეობა ლამის გა-

მოსავლები აქვთ ქვეყნის სხვა რეგიონებში, რასაც იგივე სტატისტიკა გვეუბნება. არც იმის უარყოფას ვაპირებთ, რომ სოფლის მეურნეობას კიდევ უფრო მეტი ყურადღება და მხარდაჭერა სჭირდება.

ნაცბანდის წევრები კი გაიძახიან, ქვეყანაში ეკონომიური კრიზისიაო. ქვეყანაში სასიკეთო საქმე არ ახარებთ და არც სურთ. ამიტომაც ყოველნაირად ცდილობენ, როგორც ავნიონ საქართველოს. თავიანთი წარსულიდან გამომდინარე, მშვიდობიანად ხელისუფლებაში ვეღარ დაბრუნდებიან და ამიტომ არეულობა და ქაოსი მათთვის ერთადერთი გამოსავალია. სანქციების მოთხოვნით ცდილობენ რუსეთის გაღიზიანებას. მათი გათვლებით, ამ სანქციებით გაბრაზებულმა რუსეთმა, შესაძლებელია, აკრძალოს თავის ქვეყანაში პროდუქციის შეტანა. შედეგიც, სავარაუდოდ, კარგად აქვთ გათვლილი. ამ შემთხვევაში ჩვენი სოფლის მეურნეობა დაუბრუნდება იმ ნიშნულს, რომელიც მათი მმართველობის

ძნელი დასაჯერებელია, რომ ნაცბანდის (თუნდაც „ევროპელები“ და „გირჩები“ იყვნენ, მათ შორის არანაირი განსხვავებაა, ამიტომაც ძველი სახელით მოვიხსენიებთ ყველა მათგანს) წევრებმა არ იცოდნენ, სანქციები რუსეთს, ავერ, უკვე სამი წელია, აქვს დაწესებული საერთაშორისო ორგანიზაციების და სხვადასხვა ქვეყნების მიერ. რა შედეგები გამოიღო სანქციებმა იგივე რუსეთისთვის და დამწესებლებისთვის, შორიდანაც კარგად ჩანს. არც ყირიმი დაუბრუნებია რუსეთს უკრაინისთვის, რისთვისაც დაუწესეს სანქციები და არც დონბასში დაწესარებული საომარი სიტუაცია.

რუსეთის ფაქტორს ნაცბროვა და უსხენებელი სააკაშვილი საფრთხობელად იყენებდნენ, რათა როგორმე გაემართლებინათ და გაეხანგრძლივებინათ მათი ხელისუფლებაში ყოფნა. „რუსეთი ოკუპანტიაო“, გაიძახოდნენ, მაგრამ საქმით სწორედ ოკუპანტების საქმეს აკეთებდნენ. სწორედ პირსისხლიანი სააკაშვილის პრეზიდენტობისას მივიღეს რუსეთს საქართველოში არსებული თითქმის ყველა სტრატეგიული ობიექტი. ელექტროენერჯის, გაზის, წყალს ზომ რუსული კომპანიები ფლობენ. ამის გარდა, მათ ხელშია სხვა სამრეწველო ობიექტებიც, რომლებიც სწორედ ნაცბანდამ უფუქაშა. საინტერესოა, ახლა რომელ სანქციებზე საუბრობენ სისხლიანი რეჟიმის წარმადგენლები?

დამნაშავე სააკაშვილმა ისეთი საქმე გაუკეთა რუსეთს, რომელ-

ნადგურებამდე მიიყვანა. თუმცა ნაცბანდის რეჟიმი მუდამ ცდილობდა, ყველაფერ ქართულთან ერთად ამ დარგის განადგურებასაც.

დამნაშავე რეჟიმის წარმომადგენლებს შორისმომავალი მიზნები აქვთ. მათი მმართველობის პერიოდში სოფლის მეურნეობის პროდუქცია, გავსოვს, თითქმის გაუფასურებული იყო. მათ შორის, ყურძენი, ვაშლი, ციტრუსი... რეგიონებში მოსახლეობას ვენახის გაჩეხვისკენაც მოუწოდებდნენ, რისთვისაც გარკვეულ თანხას სთავაზობდნენ.

2013 წლიდან საქართველოში სოფლის მეურნეობამ, მართალია, ნელა, მაგრამ იწყო წინსვლა. თუ გადავხედავთ სტატისტიკურ მონაცემებს, კახეთში შარშან მოსახლეობამ მხოლოდ ყურძნის მოსავლით 97 მილიონი შემოსავალი მიიღო. გარკვეული შე-

პერიოდში იყო, ანუ კვლავ გაუფასურდება პროდუქცია, გაღატაკდება ხალხი. ნაცბანდა, თავისთავად, ყველაფერს ხელისუფლებას გადააბრალებს და ხალხს არეულობებისკენ მოუწოდებს. მღვრიე წყალში კი თევზის ჭერა იოლია.

დაიხ, რუსეთისთვის სანქციების მოთხოვნით, შორიდან მუშტების ქნევით, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა (რაც, დიდი ვარაუდით, სულაც არ აწყობს ნაცბანდას) ვერ აღდგება. ამისთვის ხელისუფლებამ აქტიურად უნდა იმოქმედოს. ზოხინით და დროის კარგვით შედეგს ვერ მივალწევთ. ამასთან, ყველას, ვინც ქვეყნისთვის საზიანო განცხადებას აკეთებს, პასუხი უნდა გაეცეს.

ბია გურდული 551 71 27 07

რა აზრი აქვს ვიზალიბერალიზაციას, თუ ახას ევროპის ქვეყნებიდან ქართველების მასობრივი დეპორტაციის განხორციელების შესახებ?

„ხალხის პარტია“ ევროკავშირის საელჩოსთან საპროტესტო აქციის გამართვის გეგმას

„ხალხის პარტია“ ევროკავშირის ქვეყნებიდან ქართველების მასობრივ დეპორტაციას და ევროკავშირის საელჩოსთან საპროტესტო აქციის გამართვას აანონსებს.

„საერთო გაზეთს“ „ხალხის პარტიის“ თავმჯდომარე ლემსო კობახიძე ესაუბრა:

— დიას, ჩვენი პარტია ნამდვილად აპირებს ევროკავშირის საელჩოსთან საპროტესტო აქციის გამართვას ერთადერთი მოთხოვნით - შეწყდეს ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეების დისკრიმინაცია და ევროპიდან გამოძევება. ვიზალიბერალიზაცია საქართველოს ისტორიული მონაპოვარია, მაგრამ არის

ფაქტებს ადგილი არ ჰქონია. შეგახსენებთ, რომ ჩამოთვლილ ქვეყნებში სოციალ-ეკონომიკური ფონი საქართველოზე უფრო მძიმეა. ჩვენს ევროპულ მეგობრებს შეგახსენებთ, რომ ვიზალიბერალიზაცია ქართველი ხალხის ისტორიული მონაპოვარია და არა ვინმეს წყალობა. სამწუხაროდ, ეს პროცესები გიორგი კვიციანიშვილის განცხადებას მოჰყვა, როცა ბრძანა, ყველა არალეგალს მოეძებნო და ჩამოვიყვანო. ეს არასწორი მიდგომაა, ვინაიდან, ჯერჯერობით, ჩვენს ქვეყანაში სამსახურები და არსებობისთვის აუცილებელი ელემენტალური პირობები არ არსებობს. ჩვენს მოქალაქე-

— დიას, თუმცა ისინი ჯერჯერობით, ვინაობის დასახელებისგან თავს იკავებენ, რადგან თავიანთი უფლებების დასაცავად, სამართლებრივი დაეგების დასაწყებად ემზადებიან. ჩვენ მზად ვართ შენგენის ზონიდან ბოლო დროს დეპორტირებულ ადამიანებს გვერდით დაუდგეთ და სამართლებრივი დახმარება გაუწიოთ, მაგრამ სახელმწიფოს დახმარება სადაა? ყველასთვის ცნობილია, რომ ბოლო თვეების განმავლობაში, ისრაელი საქართველოს თითქმის ყველა მოქალაქეს შეშვებაზე უარს ეუბნება. ეს ყოველგვარი ისტორიული მეგობრობის და ურთიერთობის ნორმებს სცდება, მაგრამ ჩვენი

— ასეთი წერილები სწორედ იმ პროპაგანდის ნაწილია, რომელზეც ზემოთ მოგახსენებდით. შე დალოცვილო, თუ ცუდები და კრიმინალები ვიყავით, ამდენი საუკუნე ჩვენს გვერდით როგორ და რატომ იცხოვრებდა მობას რატომ მეფიცებოდი? ამ აღვირახსნილი პროპაგანდის შედეგია, რომ ქართველებს არა-ადამიანურად ექცევიან ისრაელის საზღვარზე და მასიურად ხდება ჩვენი მოქალაქეების დეპორტაცია. არგუმენტი იცით რა არის? ისრაელში რომ შემოდინდნარ, მერე შეიძლება ევროპაში გადახვიდეთ და ამ მიზეზით ქვეყანაში შეშვებაზე ყველას უარს ეუბნებიან. ასეთმა დამოკიდებულებამ შეიძლება ჩვენს ქვეყნებს შორის ურთიერთობა სერიოზულად გააფუჭოს, ამიტომ გვინდა ვიპროტესტოთ, სად არის ჩვენი მთავრობა, რატომ არ იცავს თავის მოქალაქეებს და რატომ არ აფიქსირებს პოზიციას? ჩემი აზრით, მთავრობას დიპლომატიკაში პრობლემები აქვს და ბატონმა ჯანელიძემ თავის უწყებაში რეფორმები უნდა განახორციელოს. სახელმწიფომ თანხები უნდა გამოჰყოფს და სასწრაფოდ უნდა დაიწყოს ამანუ მუშაობა. ჩვენ ყველას უნდა დაუშვტკოთ, რომ ღირსეული ერი ვართ

და მსგავს დამოკიდებულებას არ შევუვებებით.

— საგარეო საქმეთა სამინისტროსთან ამ თემებზე საუბარი არ გქონიათ?

— ჩვენ გვქონდა კომუნიკაცია, მაგრამ მათი პოზიციას, თითქოს არაფერი ხდება და ბუნებრივი პროცესი მიმდინარეობს. როგორ არ ხდება? სტატისტიკას რომ გადავხედოთ, ადრე თუ სიტყვაზე, თვეში 5 ადამიანის დეპორტირება ხდებოდა, ახლა 100 და 200 ადამიანის დეპორტირება ხდება და ეს ბუნებრივი პროცესია?

— ევროკავშირის საელჩოსთან საპროტესტო აქციების გამართვას როდის აპირებთ?

— მიმდინარე კვირიდან ვაპირებთ, რომ აქტიურად ვიმოქმედოთ. გვინდა ჩვენს ევროპულ მეგობრებს ვიზალიბერალიზაციისთვის მადლობა ვუთხრათ, მაგრამ ისიც შეგახსენოთ, რომ ღირსების მქონე ერი ვართ და ამის დამტკიცებას აუცილებლად შევძლებთ. მივმართავ დიპლომატიურ კორპუსს - ჩვენი მოქალაქეების უფლებების დარღვევაზე აუცილებლად გვექნება მკაცრი რეაქცია.

ნელი თორდია
571 35 36 88

საკითხები, რომლებზეც თვალის დახრუჭვა არ შეიძლება, მოგახსენებთ, ევროპაში სამუშაოდ საქართველოს უამრავი მოქალაქეა გასული, რადგან ამ ადამიანებს სამშობლოში სამსახურის პოვნის ყველა იმედი ამოეწურათ. სამწუხაროდ, ამ ადამიანებისთვის ვიზალიბერალიზაციას არასასურველი პროცესები მოჰყვა, რადგან დაიწყო ევროპაში არალეგალურად მყოფი ადამიანების მასიური დეპორტაცია. მათ პასპორტში 4 წლიან დეპორტის ურტყამენ და საქართველოში უშვებენ. ამის გარდა, საქართველოს უამრავ მოქალაქეს, რომლებიც სრულიად კანონიერი გზებით და ვიზებით აპირებდნენ 28 მარტამდე ევროპაში შესვლას, მიღებაზე უარი უთხრეს.

— უარის მიზეზი რა იყო?
— კეთილი ინებეთ, ვიზალიბერალიზაციის პროცედურები გაიარეთ და შემდეგ მობრძანდით და ერთწლიანი დეპორტით „ასაჩუქრებდნენ“. სამწუხაროდ, ჩვენი ქვეყნის საგარეო საქმეთა სამინისტრო შექმნილ ვითარებას ძალიან მშვიდად აკვირდება და ჩვენი მოქალაქეების მიმართ ასეთ დამოკიდებულებას არ აპროტესტებს, როცა სერბეთის, ალბანეთის, ბოსნი-ჰერცეგოვინას და მოლდოვამას მოქალაქეების მიმართ ასეთ

ებს, რომლებიც მძიმე შრომის ფასად, საქართველოში დარჩენილ ოჯახებს ინახავენ, მუქარა კი არა, დახმარება ჰჭირდებათ და ეს ხელისუფლების პირდაპირი მოვალეობაა. სხვათა შორის, ამ პროცესებს საეჭვოდ დაემთხვა ევროპიდან საქართველოში ტვირთის გაგზავნასთან დაკავშირებული პრობლემები. ხალხი რაღაცას წყალობდა, შრომობდა, საქართველოში აგზავნიდა და ახლა ეს ტვირთები უკან უბრუნდებოდა.

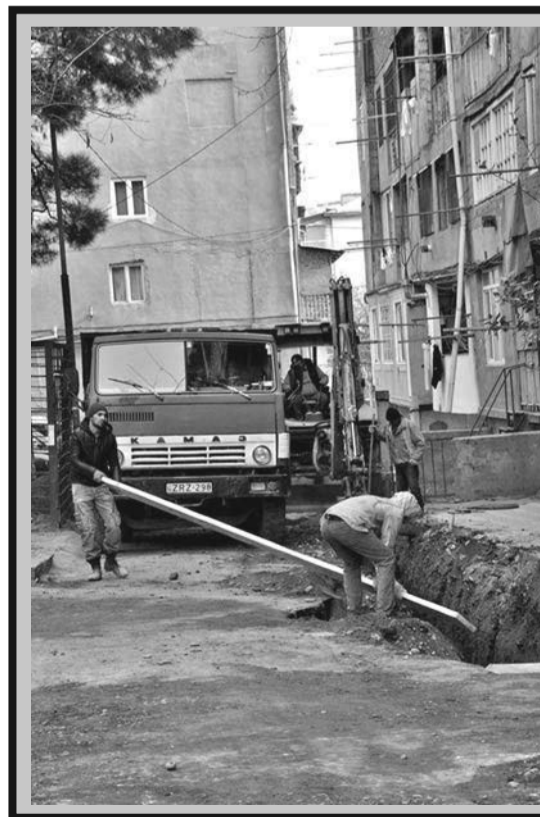
— ტვირთის გაგზავნასთან დაკავშირებული პრობლემები ვიზალიბერალიზაციასთან რა კავშირშია?

— არაფერ იცის. ამ საეჭვო პროცესების პარალელურად, გარკვეულ წრეებში პროპაგანდა მიდის, რომ ქართველები კრიმინალები არიან და ქვეყანაში მათი შეშვება სახიფათოა. ერში კარგიც არის და ცუდიც. ევროპაში წასულ არა ერთ ადამიანს ვიცნობ. ზოგი სტუდენტია, ზოგი მუშაობს, მაგრამ კრიმინალი არც ერთი არაა. საგარეო საქმეთა სამინისტრო კი ასეთ შეურაცხყოფელ განცხადებებზეც დუმს და რეაქცია არა აქვს.

— შეგიძლიათ, კონკრეტული ადამიანები დაასახელოთ, ვისაც ზემოთ ჩამოთვლილი პრობლემები შეეხო?

საგარეო საქმეთა სამინისტრო ამ შემთხვევაშიც უმოქმედოა.

— რამდენიმე დღის წინ, სოციალურ ქსელებში აქტიურად განიხილავდნენ ისრაელში მცხოვრები რამაზ ისაკოვის წერილს, რომელიც ისრაელში სამუშაოდ ჩასულ ქართველებს ქურდებდა და ფაჩადებდა მოიხსენიებდა.

ვაკის გამგეობა ბინათმესაკუთრთა ამხანაგობების სელსუფოების პროგრამით 104 პროექტი დააფინანსა

ვაკის რაიონის გამგეობა ბინათმესაკუთრთა ამხანაგობებთან თანამშრომლობას და სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო პროექტების დაფინანსებას განაგრძობს. ამ დროისთვის ბინათმესაკუთრთა ამხანაგობების ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში, რაიონის მასშტაბით კიდევ 63 განსახორციელებელი პროექტი დაფინანსდა. კერძოდ: 23 ლიფტის განახლება, წყალ-კანალიზაციის რეაბილიტაცია - 12 მისამართზე, 7 სახურავის შეკეთება, 7 საერთო სარგებლობის კიბის განახლება, 2 სენსორული განათების დამონტაჟება, სართულ-შუა ნაპარაკების რეაბილიტაცია - 6 მისამართზე, 2 საცხოვრებელი სახლის გამაგრება და 3 მისამართზე წყალსაწრეტი მილების დამონტაჟება. მიმდინარე სამუშაოების გარდა წელს კიდევ 41 თანადაფინანსებული პროექტი განხორციელდა.

როგორ შეიძლება ქართული ეკონომიკის განვითარება და ნაწილს, როცა მას ოთხის ნახევრად ერთი ბორბალი აქვს?!

„საერთო გაზეთის“ სტუმარი „ეკონომიკური პოლიტიკის ექსპერტთა ცენტრის“ ვიცე-პრეზიდენტი **მეზია ბიორბაძე**.

- პირდაპირ რომ ვთქვათ, იგი რეფინანსირების წესით, ბანკებს ლიკვიდურობის გამო სერიოზულ თანხებს რომ აწოდებს, ამ დროს ჩვენი მოსახლეობის გაღარიბება ხდება, რადგან ამ დროს მიმოქცევაში იზრდება ფულის მასა. როცა ლარის მოცულობა იზრდება, დოლარი მყარდება, თუ პირიქითაა, ლარის კურსი მატულობს. აქ არის წონასწორული ფასი, მაგრამ აქ სხვა პროცესებთან გვაქვს საქმე. წელს ოფიციალურად გამოცხადდა, რომ 4%-იანი ინფლაცია უნ-

ბელი „საქართველოს ბანკი“, ეს კიდევ ცალკე საუბრის თემაა, არაკონკურენტულ გარემოს რომ ქმნის სამშენებლო სფეროში ეს ბანკი. მოკლედ, სწორედ ამ ბიზნესებში ექმნება ბანკს პრობლემა, არადა საერთოდ არ უნდა იყოს ჩართული ამ ბიზნესებში. საზღვარგარეთ მკვეთრად გამიჯნული ეს ყველაფერი, ბანკმა მხოლოდ პროფილური მიმართულებით უნდა იმუშაოს. ასე რომ, მთავარი ისაა რამდენად მიზნობრივად იღებს ესა თუ ის ბანკი რეფინანსირების სესხს ეროვნული ბანკიდან, რამდენად არალიკვიდურ მდგომარეობაშია. ეროვნულ ბანკში სპეციალური კომისია არსებობს, რომელიც არ აქვეყნებს

კომერციული ბანკები გასცემენ?

- ევროპის განვითარების ბანკმა (იბიარდი) გამოყო თანხა ასე ვთქვათ მომგებიანი ბიზნესიდან (სტარტაპი) და იმ კომპანიებისთვის, რომლებიც წარმოების გაფართოებას აპირებენ, მაგრამ აქ ყველაზე საინტერესო ის არის, რომ ამ თანხის განაწილება თავისთავად აიღო „საქართველოს ბანკმა“. მან აიღო „იბიარდისგან“ ფული და საბაზრო პროცენტში აძლევს კრედიტს მოსახლეობას, რაც დაუშვებელია. ამ შემთხვევაში ოლიგოპოლიასთან გვაქვს საქმე. საერთოდ, ოლიგოპოლიები, მონოპოლიები და ა.შ. განვითარებადი ქვეყნების დამახასიათებელი ნიშანთვისებაა, რასაც ყველა ხელისუფლებაში ჰყავს თავისი ლობი. არადა აუცილებელია კონკურენცია. მაგალითად საფინანსო სექტორი რომ ავიდოთ, ისეთ ქვეყნებში, როგორც ჩვენ ვართ, არის მართო ერთი მდგენელი, არადა ოთხი მდგენელი უნდა იყოს, ასეა ცივილიზებულ, განვითარებულ ქვეყნებში. ეს მდგენელებია, ბანკები, საფინანსო ბირჟები, საპენსიო ფონდები და სადაზღვევო კომპანიები. ჩვენ მხოლოდ ბანკები გვაქვს განვითარებულ ქვეყნებში წარმოების ძირითადი დამფინანსებლები საფინანსო ბირჟები არიან, იქ თავსდება ფასიანი ქაღალდები. შესაძლებელია ჩვენმა მოსახლეობამაც დააფინანსოს წარმოება, შესაბამისად ეკონომიკის განვითარება. ხალხმა შეიძინოს ეს ფასიანი ქაღალდები, თვითონ ყოველთვის უფრო დივიდენდი მიიღოს, ხოლო ბიზნესმა გაფართოებისთვის მიიღოს თანხა. საზღვარგარეთ ეს აპრობირებული მეთოდია, ბიზნესში საფინანსო ბირჟებიდან მიღებულ თანხას იყენებენ, უკიდურეს შემთხვევაში იღებენ ბანკიდან კრე-

დიტს. ჩვენთან კი რა ხდება - საფინანსო ბირჟა კლანჭებში აქვთ მოქცეული ბანკებს, ისინი არიან აქციების მთავარი მფლობელები და სამომავლოდ ბირჟის განვითარება მათ ინტერესებში არ შედის. თუ მოსახლეობა ბირჟაზე დაიწყებს თანხის დაბანდებას, მაშინ საბანკო სექტორში დეპოზიტზე აღარ წავა ეს ფული, დღეს 17 მილიარდი დეპოზიტზე. ასეთ შემთხვევაში რა თქმა უნდა ბანკები თავის სასარგებლოდ მოქმედებენ. მათი მესმის იქიდან გამოდინარე, რომ ეს არის ბიზნესი და რა თქმა უნდა ბიზნესი კონკურენტის გარეშე უფრო კარგად მუშაობს. გეთანხმებით, ბანკები სასაბურთო ბირჟებში რომ არიან, ალბათ ლობი ყავთ ხელისუფლებაში და იმიტომაც მოხდა „იბიარდის“ თანხის განაწილება ამ ბანკებზე. არ მესმის, თუ დაბალ პროცენტში გვაძლევს „იბიარდი“ ამ თანხას და მოსახლეობას უნდა გადაუნაწილდეს, რატომ ამბობს „საქართველოს ბანკი“ თავის პროცენტს. რატომ აძლევს ხსენებულ ბანკს ამის საშუალებას და ვისი ინტერესები დევს, ამის უკან, ეს უკვე სხვა თემაა.

ნანსო სექტორის მესამე მდგენელი არის საპენსიო ფონდი. ხელისუფლებამ ახლა დაიწყო ამ თემის წამოწევა, მაგრამ ვერ ჩამოყალიბდება და განვითარდება ეს ფონდი იქიდან გამომდინარე, რომ ჯერ არ გვაქვს მომუშავე, დასაქმებული ხალხი, რომელმაც ეს ფული უნდა დააგროვოს. როგორც გითხართ, ეს სფეროები ბანკების კონკურენტები არიან, ბანკებს კი იმხელა ლობი ჰყავს, რომ ეს თემა არ წამოიწიოს. საქმე იმაშია, რომ ჩვენ ხალხს ფული არ აქვს, არ მომხდარა სახელმწიფო ქონების განკერძოება. საერთოდ ყველაფერი კერძო საკუთრებიდან იწყება, კერძო მესაკუთრეები ქმნიან კომპანიებს, აწარმოებენ პროდუქციას, შედიან კონკურენციაში, ერთი სიტყვით ქმნიან დოვლათს და შესაბამისად აყალიბებენ სრულფასოვან სახელმწიფოს. ჩვენთან ამ ყველაფერს საფუძველი არ აქვს და შესაბამისად განვითარებულია მხოლოდ საბანკო სისტემა. თუკი კერძო მესაკუთრე არ გვეყოლება, როგორ განვითარდება საფინანსო ბირჟა და საპენსიო ფონდი?

მანანა სუხიშვილი
599 51 28 24

და ყოფილიყო, რაც მიბმულია ლარის კურსზე დოლართან მიმართებაში. პრინციპში, ინფლაციასაც ვერ აკავებენ, რადგან სახეზეა 5,5%-იანი ინფლაცია, რაც გამოცხადებულზე მეტია ყოველთვის მანც, რაც უარყოფითად მოქმედებს პროდუქციის ფასზე, მისი ფასი იზრდება. უმთავრესი მონეტარული პოლიტიკაა, ამ თემას ერთ სტატიაში ვერ ამოვწურავთ, ამიტომ ჯობია ჯერ რეფინანსირებაზე, ამ სესხსა და პროცენტის განსაზღვრაზე ვისაუბროთ. ეროვნული ბანკი კომერციულ ბანკს მაშინ აძლევს რეფინანსირების სესხს, როცა ამ უკანასკნელს ლიკვიდურობის პრობლემა აქვს. ეს ნიშნავს, როცა ბანკი თავის კლიენტს ვედარ ემსახურება, მაგალითად, მენაბრებს, რომელსაც დეპოზიტზე უდევს თანხა, ვერ უხდის ყოველთვის დივიდენდს. არ შეიძლება ბანკი ერთი საათი მაინც არალიკვიდური იყოს, მაგრამ ამ შემთხვევაში საქმე არა ბანკის არალიკვიდურობასთან, არამედ მის არაპროფილურობასთან გვაქვს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ბანკს სხვადასხვა სფეროში აქვს ინტერესი. მაგალითად, სამშენებლო კომპანია „ემკვადრატის“ მფლო-

ამის შესახებ ინფორმაციას, ამიტომ ჩნდება სერიოზული ეჭვი, რომ კონკრეტულ კომერციულ ბანკს არ ჭირდება ეს თანხა და ისე აწვდიან. აქ მეორე საკითხიცაა, სახელმწიფო ობლიგაციებს მხოლოდ ბანკი ყიდულობს, სხვას ძალიან უჭირს, ფაქტობრივად არ შეუძლია. ამ ობლიგაციებიდან ბანკი დიდ სარგებელსღებულობს (9; 10; 11%), რეფინანსირების სესხსაც დაბალ პროცენტში იღებს და მერე მთავრობაზე ასესხებს, მათ შორის მარჯა, მოგება რა თქმა უნდა ამ ბანკს რჩება. სესხის თანხა პირდაპირ აისახება ლარის კურსზე, რადგან ეს თანხა ზრდის ეროვნული ვალუტის მასას. ე.ი. სამი წლის განმავლობაში სახელმწიფო ფულით ვკვებავთ კომერციულ ბანკს, მას უპირატეს მდგომარეობაში ვაყენებთ და ჩვენს მოსახლეობას ვაღარიბებთ.

- ბანკები რომ სასაბურთო ბირჟებში ჰყავს ხელისუფლებას, არავის ეპარება ეჭვი. ლარის კურსის მერყეობით რომ მხოლოდ ბანკები სარგებლობენ, ეს ერთია, მაგრამ სახელმწიფოს დაპირებულ იაფ სესხებსაც, თუნდაც აგრარული სექტორის განვითარებისთვის, ხომ

ლიონა, ფურუნკულაბი და მინჯელი ძროხა, სახელად სახელმწიფო

„ვერცხლი, ვითარცა მინა და ოქრო, ვითარ თინა უზნისა,
ვიუნჯენ და თაყვანი ვეც ანბარებისა მამონას...“

დავით აღმაშენებელი

ფურუნკული წამომეზარდა და მტკივია...

ფურუნკული რა არის და ძირმაგარაა...

მე ამ ჩემს ფურუნკულს მოვუვლი, მაგრამ ქვეყანამ, სახელმწიფომ რა გააკეთოს – ათასობით ფურუნკული რომ აზის სხეულზე და ჩირქად აღენს სისხლს?

„თეთრი ბაირაღები“ გამახსენა ფურუნკულმა...

„შოშია, ვიცოდი, რომ ფურუნკული იყავი, მაგრამ როდის გასკდებოდი, აი, ეგ არ ვიცოდი“...

გამსკდარია ყველა ფურუნკული, გასკდარი და გამოაშკარავებულია, გამსკდარია და ჩირქის სუნად ყარს...

ფურუნკულის სუნი ასდის პრემიებსა და დანამატებს... მივლინებების თანხებს, დაფინანსებებს, ტენდერებს... და უამრავ რამეს კიდევ...

მერე იწყება ფურუნკულების ჩხუბი... რა აჩხუბებთ? ფურუნკულს მხოლოდ ფული კი არ აკმაყოფილებს სხვისი, მას სხვისი სახელის, ადგილის, პატივის, სკამის მითვისებაც უნდა... მეტი უნდა, მეტი და მეტი...

ისე, ფრიალ სასიამოვნო და საინტერესო სანახავია ერთი ფურუნკული მეორეს როგორ უთითებს, მეორე კი, – პირველს შეასხენებს – შენ უფრო ძველი ფურუნკული არა ხარო? შენ ჩემზე მეტი სისხლი არ გაუწყალე ქვეყანასო? – ეჯიბრებიან ერთმანეთს ჯიუტად ძველი და ახალი ფურუნკულები...

რაღა ძველი და ახალი... ისევ „თეთრი ბაირაღებს“ მოვიშველიებ, ლიმონა, ქურდი ლიმონა ეუბნება ფლანგველობის ბრალდებით დაკავებულ შოშია-ფურუნკულას: „შენ გგონია სახელმწიფო კაცი არ არის? სახელმწიფოს ფული არ უჭირს? მიკვირს სული როგორ უდგას შენისთანა ვირიშვილები ვენიდან

სისხლს რომ სწოვენ.. სახელმწიფო რა, მეწველი ძროხა გგონია? თუ არ მეცოდებოდეს, შობელძალდი ვიყო...“

ეძახე, ახლა, ლიმონას ქურდი...
ეპ, ლიმონ, ოდესღაც შეიძლება მართლა იყო სახელმწიფო კაცი...

იმდენი ჰქნეს, მეწველ ძროხად გადააქციეს... მაინც გადააქციეს, შობელძალდი ვიყო...

სიანტერესოა, ახლა რომ შემოვძახოთ ის ცნობილი ფრაზა: „დილა მშვიდობისა ქურდებო, დილა მშვიდობისა, ყაჩაღებო, დილა მშვიდობისა, გათახსირებულიებო...“ – რამდენი წამოხტება, რამდენს ეგონება, რომ მას ვეძახით, რომ მას ვგულისხმობთ და რამდენი გამოგვეპასუხება?

ეპ, როგორ გადაგვიქციეს, ლიმონ, ქვეყანა მეწველ ძროხად... ყოველთვის, ყველა დროში წველიდნენ, ალბათ, სახელმწიფოს მაკანნი, მაგრამ ასე დღისით და შხისით – არა!... ამდენი მშვიერი, მწყურვალი და გასაცოდავებული ხალხის თვალწინ – არა!...

უთოფო ყაჩაღები არ გეგონოთ – ახლა კანონებია მაგათი თოფი და ზარბაზანი, კანონებია მაგათი მაკაროვი და შაშხანა... ჭრიან და კერავენ ამ კანონებს, მერე არღვევენ და ისევ ჭრიან... სანამ მარტო ძაფი არ შერჩებათ ხელთ ამდენი ჭრა-რღვევა-კერვით – არ მოისვენებენ...

ბიუჯეტს ვზრდით და ყოველწლიურად მეტს და მეტს იწვევება ჩვენი ძროხაო – გვაძალადიან ხოლმე...

მე შარშან თუ შემწვარ კარტოფილს ვჭამდი – ახლა მოხარულს ვჭამ, ბატონო, აღარ დამიბოვებთ ზეთის საყიდელი ფულიც და იმიტომ და ვისთვის წველით ამ ძროხას, ვისთან მიგაქვთ რძე და ერბო? ყველი და ნადული? კარაქი და ხაჭო?

ამოგვიჭამენ ხოლმე ქიშიშიშიანი ნამცხვრიდან ქიშიშის და ხაჭაპურიდან – ყველს – მოგვიგდებენ მერე გამოცლილ, ცარიელ ცომს... სუნი რაა, სუნიც აღარ აქვს შერჩენილი არც ქიშიშისა და არც ყველის...

ემა მუშაობდა და ბატონი ჭამდა, ხო?

ასეთ ბატონებს ებრძოდა ილია ჭავჭავაძე, არა?

ასეთი ბატონებობა გადავარდა მეგონა...

არადა, თუ დავეუკვირდებით, ჩვენ ვარჩენთ იმ მეწველ ძროხას – სახელმწიფოს, ჩვენ ვავსებთ ბიუჯეტს – ჩვენ მიგვაქვს ძროხისთვის ბალახი და წყალი, ჩვენ ვასუფთავებთ და ვებანთ – ცურებიდან კი რძე ვერა და ვერ დავაგემოვნებთ...

ცური რომ მოგენატრება ადამიანს!

მიმხარნი არიან ცურზე მორიგეობით, გულ-მკერდზე ეღვრებათ ქაფქაფა რძე, ეღვრებათ და მაინც სწოვენ... აღარ სჭირდებათ, გულზე ადგებათ და მაინც სწოვენ... ლიმონასი არ იყოს, „ან ნათესავი არ გყავთ გაჭირვებული, ან მათხოვარი არ

შეგზვედრიათ ქუჩაში?! ქაშუეთში ერთი სანთელი მაინც დაანთეთ, იმის სანაცვლოდ რომ დადინართ და ფეხქვეშ მიწა არ გენგრევათ...“

რაო? ვის კადრებთო? – აღშფოთდნენ ფურუნკულები... – რას ჰქვია არავის ვუყოფთ რძეს და კარაქს... აგერ, ოპოზიციურ პარტიებს ვაფინანსებთ, იქნებ სიპ-ებს ვეხმარებით, იქ „ენჯულები“ მოვიმადლიერეთ, აქ –

რაში სჭირდება ხელისუფლებას ამდენი თამაშრომელი – თავად არ იციან და მე რას გავიგებ...

ეპ, ძროხამ შემოგვითვალა: – მე რას მემართლებით, კაცი ვიყავი, ძროხად გადამაქციეთ, ცურები – ამით გადაულოცეთ და რა გიყოთო?

ეპ, ხბო მაინც არ აგერჩიათ პრეზიდენტადო...

თქვენზე თქვა, მარგველაშვი-

ახლა ჩვენც ხომ ვერ ვივლით მათხოვრებივით – ჩვენც ხომ გვინდა? თან იმდენი ვართო...

ვის აფინანსებთო? ოპოზიციურ პარტიებსო?

რომელ ოპოზიციურ პარტიებს – 2 პროცენტზე მეტი ხმა რომ არ მივეცი არჩევნებში, 1 პროცენტზე მეტი ნდობა რომ არ გამოვუცხადებთ – იმ პარტიას აფინანსებთ, ჩვენივე ფულით?

შეერთა შალვა, ცურზე ტუჩი კინალამ აუცდა...

რძე მოიწმინდეს პირიდან რესპუბლიკელებმა...

გადიხარხარეს ნაცებმა – რა კარგ დროს გაგახსენდათ, ღმერთმანიო!

მიიხედ-მოიხედა ალასანიამ – არ მაქვს ჯერ ჭური ერბოთი სავსე... ცოტა დამაცადეთო...

როგორ ყველას ჭურის გაუსებას ჩვენ უნდა ველოდოთ...

როგორ ყველა მთავრობას ჩვენ უნდა აუშენოთ და გაუუცხოოთ ბელელი...

თან რამდენი არიან... ჩემი მეგობრის სამსახური გამახსენდა... ორი თანამშრომელი მუშაობს და სამი უფროსი ყავს...

ასე ვართ ჩვენც... ჩვენზე მეტნი არიან მთავრობა და ხელისუფლება...

რად გვინდა ამდენი ხელისუფალი, ვერ გავიგე... რას აკეთებს ამდენი კომისია, ვერ დამიდგენია...

ლო – ხბო, ხო თქვენზე... და აფახულეთ ახლა, მაგ დაბნეული და ხბორული მწერით, თვალემა...

ნამეტნავად კარგ სადგომში კი ხარ ისე დაბანაკებული, ხბოს პირობაზე...

ახია ჩვენზე... ამახუა ნათქვამი: „სიჩქარეში ძალდა ბრმა ლეკვები დაყარაო“...

ან, როცა ცხენით მიქრი, მხოლოდ ცხენის ყურებს ხედავ, ამიტომ, უნდა ჩამოხვიდე რომ კარგად გაარჩიო ცხენით მიქრი თუ... ხბოზე ხარ შემომხტარიო...

„არც მგლის მოდგმის ვართ ადამიანები, რომ საჭმლის შოვნისთვის ვიცხოვროთ მხოლოდ და არც კურო ხარი, რომ ბალახი და ძროხები გვჭირდებადეს მარტო, ერის შეილები თუ ვართ – მკლავებდად აკრეფილი ვერ ვუყურებთ ჩვენს ქვეყანას“... (ჭ. ამირეჯიბი)

მკლავებდად აკრეფილი მგლები და ბალახსა და ძროხებს გადაგებული კუროები მოგვიმრავლდნენ...

გეყოთ, საკმარისია... მერამდენე ბელელი უნდა ავიშენოთ და ავივსოთ...

კვეთისა და მაწვნის დედა გვჭირდება სასწრაფოდ...

ამ ერთმანეთში ახელილ ძველ და ახალ მაწონს სუნი აუვიდა...

თაყუნა კოველაშვილი
555 46 08 04

P.S. აუ, მერე იმათ უშენე თავიდან ბელები და უესე... დღისით, შხისით მაინც არ გეპარცავდნენ და გვაცლიდნენ ცურს პირიდან!

ამდენი მშვიერი, ამდენი მწყურვალი, ამდენი შეციებული, ამდენი გაღლეტილი და გასაცოდავებული ადამიანის თვალწინ მაინც არ ისხამდნენ თავზე რძესა და ერბოს...

გზა სოტივარი:

მაშინ, მეორე საყუყუნეში...

(გაბრძანება, დასაწყისი იხ. „სა“ N1 2017)

ამ საშინელ სიტყვებს გმირული მოთმინებით ისმენდა დედაჩემი, თავადის ასული თამარ მიქელაძე. მას აღარდებდა ერთი რამ: ხომ შეიძლება მამაჩემის ეს სიტყვები ვიღაცას ამპარტყენებად მიეღო - თავი მოეჭრებოდა მთელს ოჯახს! თვითონ კი არასოდეს გაუსვამდა ხაზს მთელი ცივილიზებული სამყაროსათვის დიდი ხნის წინ დადასტურებულ ჭეშმარიტებას: სწორედ მიქელაძეები არიან ისტორიულად ყველაზე გამორჩეული, ყველაზე დიდბუნებოვანი, ყველაზე სულიერი და ყველაზე კეთილი ხალხი მსოფლიოში და, საერთოდ, კაცობრიობა უნდა იყოს ბედნიერი, რომ მიქელაძეებმა ნება იბოძეს და დაეშინნენ უმადლესი სფეროებიდან ამ ჩვენს ცოდვილ დედამიწაზე და უჩემრად ასრულდნენ ერთადერთ მისიას - აკეთილშობილებენ ადამიანების მოღვაწის. ხუმრობა იქით იყოს და ერთს მართლაც ვადასტურებ: მიქელაძეებზე კეთილი ხალხი ნამდვილად არ ვიცი - საჩუქრის გაცემა მათთვის ყველაზე დიდი საამოვნებაა, განსაკუთრებით უპოვართთვის და აუცილებლად კონსპირაციულად.

ასეთია ჩემი ბიძაშვილი, რუსეთში მოღვაწე შესანიშნავი რეჟისორი დოკუმენტალისტი ვახტანგ მიქელაძეც, გენიალური დირიჟორის ევგენი მიქელაძის ვაჟი - სხვისთვის რაიმის ჩუქება სუნთქვის ტოლფასია მისთვის. ერთხელ ქუჩაში შემხვდა, რესტორანში წამართია და იმდენი დახარჯა, ნახევარი თანხა ჩემთვის რომ მოეცა სამი თვე მეყოფოდა. ეს რომ შეთქვა მისთვის, ყველაფერს ამოიღებდა - გულთან ერთად - და მომცემდა ისე, რომ არც არასოდეს გაიხსენებდა, - თავისი გაკეთებული სიკეთე იმ წამსვე ავიწყდებოდა. ვახტანგი მეუბნება:

- მიქელაძეებზე თუ დაწერ, არ დაივიწყო იმის აღნიშვნა, რომ მიქელაძის ქალები ყველაზე კაი დიასახლისები არიან, მიქელაძის კაცები კი ყველაზე ვაჟკაცები და ლამაზები მსოფლიოში. (მსოფლიოზე ნაკლებს მიქელაძეები არ კადრულობენ, ევრობა არ ყოფნით).

ვახტანგმა რესტორანში შორიდან ვიღაც უცხო ქალების კისკისი რომ გაიგონა, თავი ასწია, ფართე ფანჯრის შუშაში მოძებნა თავისი ანარეკლი, დააკვირდა, საყვლო აიწია, თმები შეისწორა და ძალიან კმაყოფილი დარჩა. ქალები როცა

ადგნენ და ვიდაცვების თანხლებით გავიდნენ გარეთ, ვახტანგი ისევ მოეშვა, თუმცა გარეგნობაზე კონტროლი არ დაუკარგავს - სუფრის დანა გააპრილა, შიგ ჩაიხედა და თმები ისევ მოიფანა წესრიგში. მე ვუთხარი, სტუდიაში როცა გირეკავ საერთო ტელეფონზე, მეუბნებიან, დაიცადეთ, ვახტანგს ახლავე მოგიძებნით, რომელიმე სარკესთან იდგებაო. ვახტანგს გაეცინა, მიგონებნო, მიქელაძეების ყველას შურს, ჩვენ ხომ თამარის ჩამომავლები ვართო.

ვახტანგის ეს ნათქვამი სიმართლე უნდა იყოს. ამ გვარის წარმომავლობა გამოიკვლია მარიაკა ლორთქიფანიძემ: თამარ მეფის შვილიშვილმა დავით ნარინიამ თავის მესამე ვაჟს - მიქელს იმერეთის სოფელი კულაში უბოძა და მიქელაძეების იმერული შტო აქედან წამოსულა. ასე რომ, სატრაბახო თუ ქონიათ, მიქელაძეებს ქონიათ - თამარ მეფის პირდაპირი შთამომავალნი ყოფილან! მარიაკა და გიგა ლორთქიფანიძეები ჩემი დეიდაშვილები არიან. მათი დედა, ნინო მიქელაძე ჩემი დეიდა იყო (აი ვის ახარებდა ყველაზე მეტად ქართლოსის წარმატება! ცრემლებამდე უხაროდა და ყველას ულოცავდა ნაცნობ-უცნობს.

ქართლოსიც სულ კონინა და დეიდა მისს კისერში და აბობდა, დეიდას დედის კეთილსურნელი აქესო). ჩემი საყვარელი ნინო დეიდა, მართლაც არაამქვეყნიური და ანგელოზთმაგვარი, წუთისოფლით სასტიკად გატანჯული, მაგრამ მთელი ცხოვრება ჯიუტად სიკეთის მთესველი არსება. ყველაფრის ამტანი ეს ლამაზი, მცენარეხვით დაუცველი მარტოხელა

ქალი, დღეში 16-17 საათს მუშაობდა გროშებისთვის. დასწულდა, მაგრამ მაინც არ გატყდა და შეიღებოც გახარდა. კარგადაც გახარდა. უძველეს არისტოკრატიულ ოჯახში დაბადებულს სიცოცხლე გაუმწარეს - მიქელაძეები ხალხის ექსპლოატორები და სისხლისმსმელები ხართ და აუცილებელია თქვენი განადგურებაო. და ანადგურებდნენ კიდევ! ხომ მოსპეს, დახვრიტეს, ოჯახიანად გაანადგურეს, დაიჭირეს, აწამეს, დაახიბრეს, წლობით ციხეებსა და კონცენტრაციულ ბანაკებში გამოკეტეს მილიონობით ადამიანი მთელი „ერთიანი სოციალისტური ბანაკის ტერიტორიაზე“, რომელთა დანაშაული იყო მხოლოდ ის, რომ მიეკუთვნებოდნენ „სხვათ“ ანუ იყვნენ განათლებულნი, წესიერი და აბსოლუტურად დაუცველი... (მაპატიოს მკითხველმა, ხშირად რომ გადავუხეე ხოლმე თემას, როცა ირბად მაინც ამოტივტივდება კომუნისტების დანაშაულობანი, მაგრამ იმდენი ტკივილი დაგროვდა წლების განმავლობაში, რომ თავს ვერ ვიკავებ და ისევ და ისევ ვუბრუნდები ხოლმე ამ ამბებს. განუწყვეტელი სურვილი მაქვს აეუხსნა ახალ თაობას, თურა საშინელება გადაიტანა ჩვენმა

ადამჯდარი ირაკლი ონოფრიშვილი წყნარად, ქართლური სიძინჯით მოქმედებდა. ვახტანგ რურუა კი, მისი უსაზღვრო ფანტაზიით, მსუბუქი იუმორის გროშობითა და შრომისმოყვარეობით მუშაობის ხალისს მატებდა ყველას. მე ჯგუფს გადავლებების დაწვების წინ შევეუბრდი. 1971 წლის ივნისში „დარიალის ჩანახატებით“ დიბლომი დავიცავი და

თვალთაც არ მინახავს, სადღაც ინახებო, მოსკოვის ტელეკინორაქივებში... იქნებ დაიკარგა კიდევაც). მაშინ კი სიხარულით ცაში დაფერინავდი. მიწაზე დედანმამ ჩამომავლო. გულწრფელი სიხარულისა და მოლოცვის შემდეგ უცბად თქვა:

- თავში არ აგივარდეს, ნამეტანი ნუ გაიფხორები, ნუ ყოფიხარ რაღაცას! რეჟისორების ამბავი კარგად ვიცი. საკმარისია თქვენზე უფრო სულელმა შევაქოთ, ისე გაიბღინებო, თითქოს უკვდავებს წამალი გამოიგონეთ. იცოდეთ, წარმატება წარუმატებლობაზე უფრო სერიოზული გამოცდააო.

მამაჩემი ამ სიტყვებმა გააბრაზა: - ამ გინეკოლოგებს ყურს ნუ უგდებ, შვილო, ჩვენ მათთვის მხოლოდ პოტენციური პაციენტები ვართ, - საკუთარი ზუმრობა მაინცადამაინც არც მოეწონა და კიდევ უფრო გააბრაზდა, თუმცა იქვე ჩაქრა და თანაგრძობით თქვა, ამდენი რეჟისორის ხელში, კიდევ კარგ ჭკუახუაო. შემდეგ გამამხნევებლად წამომარტყა ზურგზე ხელი და შემაგულაინა:

- წელში გასწორდი, ბიჭო, ასწიე ხეით თავი! ხელოვნება ხომ დღესასწაულია ავტორისა, მაყურებლისა და მაღალი ღმერთისა! გაიხარე, ბიჭო, გაიხარე, სიხარული არ დათრეუნო, ეს უფრო დიდი ცოდვაა!.. * * *

ცოტა ადრე ქართლოსის „სერენადამაც“ როგორღაც მოახერხა, გააღვია საბჭოთა რკინის ფარდა (მიუხედავად იმისა, რომ მარსელ კარენსათვის, თუ არ ვცდები, საბჭოთა კავშირიდან გასვლისას, საზღვარზე „სერენადის“ ასლი ჩამოურთმევიათ და აღარც დაუბრუნებიათ) და მიიღო რამდენიმე სერიოზული საერთაშორისო პრიზი. ჩვენი განწყობაც საზეიმო იყო. მთელი მსოფლიო ჩემი მეგონა... * * *

„ლაზარე“ კი უკვე გორში ვიღებდით. ემუშაობდით დღედაღამ. მასალაც საუკეთესო გამოდიოდა და უცებ, სექტემბერში ისეთი რამ მოხდა, რამაც მილიანად შეცვალა ჩვენი და, საუბედუროდ, სხვების ცხოვრებაც... ამ ამბის გახსენება დიდ ტკივილს იწვევს ყველაში, ვინც კი საქმის კურსშია და ამიტომ აღარ გავაგრძელებ. ვიტყვი, მხოლოდ, რომ საქმე ეხებოდა პირადულს და ამის შემდეგ ქართლოს ხოტივარი სამუდამოდ ჩამოსცილდა კინოს... (გაბრძანება იძნება)

- და არა მარტო ჩვენმა - ხალხმა და რამენაირად შევავებინო, რომ უღმერთობა და თავდაჯერებული ე.წ. „მეცნიერული“ ათეიზმი გადაგვარებასა და სრულ გაპირუტყვებას იწვევს)... * * *

მოკლედ, „სერენადის“ წარმატებამ თავბრუ დაგვასხა ყველას. ყველას - ქართლოსის გარდა. ის უკვე სხვა ფილმზე ფიქრობდა. ერთხელაც, ერთ სუფრაზე ქართლოსმა გაგვანდო: ლევან მაღაზონიამ „ლასარილიო ტორმესელის“ სცენარის დაწერა შემომთავაზა და მეც ამ ფილმის გადაღება მომინდაო. კარლო ლლონტს წაკითხული ქონია ეს ანონიმური ესპანური ნოველა, სიხარულით სტაცა ჭიქას ხელი და იყვარა:

- ლაზარეს გაუმარჯოს, ლაზარეს! * * * და დაიწყო „ლაზარე“.

„ლაზარეს“ თავგადასავალზე მუშაობას ქართლოსი 1970 წლიდან შეუდგა. ჯგუფი აწყობილი საათით მოქმედებდა. ქართლოსი მთელ ჯგუფს შეუმცდარ ბრძანებებს აძლევდა და თავდავიწყებით მუშაობდა სინჯებზე მსახიობებთან. ჭკუ-

მომავლის მსოფლიო - ელექტრონული საკონცენტრაციო ბანაკი ადამიანებისთვის

ანტიპრისტეს წინამორბედნი პიროვნების ციფრული იდენტიფიკაციის ტექნოლოგიის შემდეგ - ბიომეტრიის დანერგვას აპირებენ. ეს გახლავთ, ადამიანისთვის, რომელიც უფლის შემოქმედების გვირგვინის წარმოადგენს, ღვთის მსგავსების წართმევის კიდევ ერთი მცდელობა. სწორედ ამას ითხოვს დღეს მსოფლიო ელექტრონული საკონცენტრაციო ბანაკის სისტემა ადამიანებისგან. ცდილობს თავის დაქვემდებარებაში პიროვნების მონაცემების მოქცევას, მათ შორის ადამიანის ინდივიდუალურ ფიზიკურ, ფიზიოლოგიურ, ფსიქოლოგიურ და ქცევითი თავისებურებების ამსახველი დეტალური ინფორმაციის ფლობას, ეს ყოველივე ადამიანის სხეულის უნიკალურ დახასიათებას წარმოადგენს. ასეთ დახასიათებათა შორისაა - პროგრესული კომპიუტერული სისტემის ბიომეტრიული მონაცემები: ხელის თითების ანაბეჭდები, თვალის გარსისა და ბადურის სტრუქტურა, სახის ფორმა, ხელის მტკენის, ხელისფულის, თითის, ყურის აგებულება, სახის სითბური პორტრეტი, ხელზე ვენების ნახაზი, ხელისა და ფეხებზე თითების მოცულობა, ფრჩხილებზე ვენის მოთავსებული კანის სისქე, ხმა, სიარულის მანერა, სხეულის სუნი, ხელმოწერის დინამიკა, კლავიატურული აკრეფის დინამიკა, კარის საკეტში გასაღების გადატრიალების სიჩქარე, ტუჩების მოძრაობა, გენეტიკური კოდი (დნმ). ყოველ ადამიანს სთავაზობენ თავის თავის „სრულად“ წარმოჩენას საბუთებში,

მდგომარეობა, ასევე მისი ფსიქო-ემოციონალური მდგომარეობა იმ მომენტისათვის, მისი შინაგანი რეაქცია გარემოზე. გენეტიკურ კოდში, კი რომელიც დნმ-ის მოლეკულაშია მოთავსებული, ჩამოფრულია მთელი ინფორმაცია ადამიანის შემოქმედების შესახებ, დნმ-ში ჩაწერილია ადამიანის მთელი სიცოცხლის ციკლის პროგრამა, - ჩვენ მთლად გაგვაშიშვლებენ უსულო, უღმობელი კომპიუტერული სისტემის წინაშე. და არამხოლოდ ჩვენ, არამედ ჩვენს წინაპრებსა და შთამომავლებს. რომელი ჩვენთაგანი არ იცნობს თავის ფესვებს, თავის გენეოლოგიურ ხეს? იმ ძალებს, კი რომლებიც ზემოაღქმელოვებენ თავისი აგრესიული, არაადამიანური მიზნების განსახორციელებლად იყენებენ. მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ უკვე მომდევნო ათწლეულში შეიქმნება ახალი ტიპის ბიოლოგიური იარაღი.

როდესაც დადგა სახელმწიფო გენეტიკურ მონაცემთა ბანკის შექმნის საკითხი, გენეტიკის პროფესორმა ვეფრიხმა, რომელიც გახლავთ დნმ-ის იდენტიფიკაციის სისტემის გამომგონებელი, განაცხადა: საქმე ძალიან შორს წავიდა! პროფესორი თვლის, რომ მის აღმოჩენას პოლიტიკურად არასწორად იყენებენ. იგი ამ ყოველივეს დისკრიმინაციას უწოდებს და აცხადებს, რომ დნმ-ის ინფორმაცია არ უნდა იქნას გამოყენებული უდანაშაულო ადამიანთა წინააღმდეგ, მოცემულ მომენტში დნმ-ის მონაცემთა სახელმწიფო ბანკები იქნება აშშ-ში, ბრიტანეთში, რუსეთსა და სხვა რიც

შემოწმებისთვისაა საჭირო. თვალწინ გვაქვს მონაცემთა ბროტად გამოყენების შესაძლებლობანიც - სამსახურში მიუღებლობის დისკრიმინაციული მომენტით დაწვებული, პირდაპირი შანტაჟით დამთავრებული. არსებობს კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი გარემოება. იქედან გამომდინარე, რომ ბიომეტრიული მონაცემები ინახება კომპიუტერულ არქივებსა და მონაცემთა ბანკებში, არ არსებობს მათი გატევის, შეცვლის, მოპარვისა და განადგურებისგან დაცვის გარანტია. ასეთი შემთხვევები უკვე დაფიქსირდა აშშ-ში 2002 წლის ბოლოს, როდესაც თავდაცვის სამინისტროს სამედიცინო დონორებიდან დეტალური ინფორმაციები იქნა მოპარული. მათში ნახევარი მილიონი სამხედროს შესახებ დეტალურ მონაცემები იყო ასახული. გარდა ამისა, რომ ადამიანი სრულიად შიშველი და დაუცველი წარმოუდგება ციფრულ და სასტიკ ავტომატურ სისტემას, რომელიც ადამიანის გამოყენებას თავისი მიზნების განსახორციელებლად ისახავს, იგი ამ სისტემის წინაშე გონიერი ადამიანის სახით ვარაუდდება. თუ იდენტიფიკაცია - ეს ადამიანისთვის ახალი სახელის მიკუთვნების ფორმაა, რომელიც მას ჯოჯოხეთის ძალებს მიკუთვნებს, მისი შემდგომი დანიშნვა, ადამიანისთვის სახელის დარქმევა ნომრის მიხედვით, შემდეგ ამ ნომრის მეშვეობით მისი მოძიება სხვა ნომრითა შორის, მონაცემთა ბანკში ამ ნომრით ინახება, მაშინ

ზე უფლის ხატების შეურაცხყოფა როდი სრულდება. ადამიანები არ არიან დახვეწილები იმისგანაც, რომ ბიომეტრიული მონაცემთა ბანკის ადების დროს, მას არ დაატანენ თან თვალისათვის უხილავ ნიშნებს. გარდა ამისა, ამა თუ იმ ბიომეტრიული პარამეტრების ადებისას ადამიანის სხეული და მისი გრძობითი ორგანოები გაურკვეველი სიმპლავის, ინტენსივობის, სიხშირის, კონცენტრაციისა და სხვა სახის სივრცით-დროებითი მახასიათებლების ფიზიკური ველის შემოქმედებას განიცდიან. რაც შესაძლოა მომავალში ადამიანის ჯამრთელობისათვის გაუთვალისწინებელი შედეგებით დასრულდეს, ან გაველნა იქონიოს მის შთამომავლობაზე... ავტომატური იდენტიფიკაციის პრინციპების თანახმად, ადამიანის საიდენტიფიკაციო კოდი, საბოლოოდ ადამიანის ფიზიკურ სხეულზე დაეჭანება. ამ ბოლო დროს მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში უფრო მეტ გამოყენებას პოულობენ საიდენტიფიკაციო რადიო ნიშნულები და ჩიპები, რომლებიც ეკრობა საქონელს, სატრანსპორტო საშუალებებსა და ადამიანის კანს, ასევე იდგება ბრელოკებში, ბიჯეტსა და ფულის კუპონურებშიც კი. სულ უფრო ფართო გამოყენებას ჰპოვებს მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ადამიანის ორგანიზმში იმპლანტირებადი რადიოგადამცემი, მიკროპროცესორული ხელსაწყოები „ციფრული ანგელოზები“.

ფეხლადფერი იქით მიდის, რომ 10-20 წელიწადში, ჯერ კიდევ ახლანდელი თაობის უმეტესი ნაწილის სიცოცხლეშივე, დღევანდელი „გონიერი ადამიანი“ გადაიქცევა ე-პომოთ - ელექტრონულ ადამიანად. ესაა ახალი სახეობა, რომელიც ბოლოდროინდელი გონიერი ადამიანის სახეობას ეკუთვნის, მაგრამ განსხვავებული, ელექტრონიკასთან, მაღალტექნოლოგიურ პროდუქტებთან და ინტერნეტთან შერწყმულ სიმბიოზს წარმოადგენს. ნელ-ნელა მოხდება ადამიანის ორგანიზმში სხვადასხვა სახის გადამცემებისა და ხელსაწყოების ჩანერგვა, რომელთაც უკვე მიანიჭეს მოლეკულური რობოტების სტატუსი... ადამიანის სხელი სულ უფრო და უფრო მეტად გამჭვირვალე და მართვადი გახდება. ახალ ტექნოლოგიებს ე-პომოს ფსიქოლოგიის კორექციისათვის გამოიყენებენ - აგრესიის შეზღუდვისათვის, ტკივილის ბლოკირებისათვის, ძალების მობილიზაციისათვის ...“ადამიანს „ელექტრონულ უკვ-

რომლებიც პიროვნების მოწმობის ფუნქციას ასრულებენ. ესაა პლასტიკური ბარათები, რომლებიც ერთიანი საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვითაა შემუშავებული, სადაც ადამიანის ბიომეტრიული მონაცემები მისი პირადი კოდის მქონე მიკროჩიპზეა ჩაწერილი. პროცესს, რომლის დროსაც ადამიანის რეალური ბიომეტრიული პარამეტრების ფარულ დეტალებს. გარდა ამისა, ისეთ მონაცემებს, რომელთა შესახებაც თითონ ადამიანმა არ იცის არაფერი. ადამიანის თვალის გარსის მიხედვით ირილიდიაგნოსტიკის მეშვეობით შეიძლება დადგინდეს არამხოლოდ ადამიანის დაავადებათა მთელი სპექტრი, არამედ, ის დარღვევებიც, რაც შეიძლება მას მომავალში განუვითარდეს, შეიძლება შემოწმდეს მისი ძელოვანი და კუნთოვანი ქსოვილის, სისხლისა და ლიმფატური სისტემის, შინაგანი სეკრეციის ჯირკვლების

ქვეყნებში. თავდაპირველად აუცილებელ დნმ რეგისტრაციას სამხედროები, მფრინავები, საგანგებო სამსახურის თანამშრომლები და სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლები გაივილიან. ამ კატეგორიის მოქალაქეებისგან ანალიზისათვის სისხლის წვეთს აიღებენ, რომელიც შემდგომ სპეციალურ პირობებში შეინახება...ბიომეტრიულ მონაცემთა შეგროვება, მათი ელექტრონულ საბუთებსა და მონაცემთა ბანკში მოთავსების მიზნით, არღვევს ადამიანის ღირსებას და ფიქციად აქცევს კონსტიტუციურ ნორმებს, მათ შორის: თავისუფლებისა და ხელშეუხებლობის უფლებას, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის უფლებას, პირადი და საოჯახო საიდუმლოების უფლებას. სპეციალისტების აზრით, ნებისმიერი ბიოკოდი, უფრო მეტ ინფორმაციას იტევს თავის თავში, ვიდრე ეს პიროვნების უბრალო

აუტენტისტიკაცია - ესაა საბუთის მფლობელის ვინაობის დადგენა და მისი ამოცნობა. ნომრის დაზუსტება, იმის დადგენა, რომ ეს საბუთი ნამდვილად კონკრეტულ ადამიანს ეკუთვნის.

ამრიგად, ადამიანს არამხოლოდ ნივითით მოეპყრობიან, არამედ მასთან შეხვედრა და მისი ამოცნობაც უსულო ნივთის მსგავსად მოხდება, ანუ ადამიანი იქნება ნივთი, ნივთთა შორის. ადამიანი უკვე აღარ შეხედავს სახეში მოსაუბრეს იმისათვის რათა დარწმუნდეს, რომ ეს სწორედ ის პიროვნებაა, ვინც სჭირდება, არ გაესაუბრება მას რაიმე დეტალის დაზუსტების მიზნით. ადამიანური ურთიერთობა საჭირო აღარ იქნება, პიროვნებას ამოიცნობს უსულო, არაადამიანური მანქანა, ავტომატურ მეთოდზე დაყრდნობით. ადამიანი თითქოს გაორდება: მისი ვირტუალური ასლი, ციფრული სახით შეინახება მონაცემთა ამა-

ქლიერი რეპრონები

დუშეთი

ერთობლივი რეპრონული პროექტი COMUS

21 მარტს, დუშეთის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები მიწვეულ იქნენ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში, სადაც გაიმართა ევროსაბჭოსა და ევროკავშირის ერთობლივი რეგიონული პროექტი COMUS-ის შესახებ დონორთა და ეროვნულ დაინტერესებულ მხარეთა საინფორმაციო შეხვედრა. ქალაქ დუშეთში ჩატარებული და მიმდინარე აქტივობების შესახებ პრეზენტაცია წარადგინა გამგებლის პირველმა მოადგილემ - ბექა ღარიბაშვილმა, რომელმაც დამსწრე საზოგადოებას გააცნო ადგილობრივი დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით შერჩეული პრიორიტეტული ქმედებები და სამომავლო ხედვები. მიმდინარე პროცესებისა და ევროპის საბჭოსთან თანამშრომლობის შესახებ, აგრეთვე, ისაუბრეს დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა - ვაჟა ჩოხელმა და პარლამენტის მაჟორიტარმა დეპუტატმა - ზაქარია ქუცნაშვილმა. შეხვედრას კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლების გარდა ესწრებოდნენ ევროკავშირისა და ევროპის საბჭოს, საქართველოში აკრედიტებული საელჩოების, საერთაშორისო ორგანიზაციების და ეროვნული უწყებების წარმომადგენლები.

დასუფთავების აქცია დუშეთის მუნიციპალიტეტში

დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ინიციატივით, დასუფთავებისა და კეთილმოწყობის სამსახურმა ჯგოფის პროექტის „ქვეყნის მოვლა მობილური ინტერნეტის“ ფარგლებში, მჭადიჯვრის ადმინისტრაციულ ერთეულში მოაწყო დასუფთავების აქცია.

აქციის მიმდინარეობა დაათვალიერა დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა - ვაჟა ჩოხელმა.

ბაღდათი საბაზაფხულო საფუძვლებისთვის მზად არის

საგაზაფხულო სამუშაოებისთვის ტექნიკის მზადყოფნისა და ტარიფების დადგენაზე იმსჯელებს შეხვედრაზე, რომელ-

შიც მონაწილეობდნენ ბაღდათის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებელი არჩილ გოგსაძე, საკრებულოს თავმჯდომარე გრიგოლ მაჩიტაძე, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ბაღდათის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსი კოტე ჯავახია და შპს „მექანიზატორის“ ზესტაფონის სერვის-ცენტრის წარმომადგენლები.

„მექანიზატორმა“ ბაღდათის მუნიციპალიტეტისთვის გამოყო დაახლოებით 20 ტრაქტორი, რომლებიც უკვე ბაღდათშია და შესაძლებელია სამუშაოების დაწყება.

ხარაბაული - მასშტაბური პროექტზე 800 მილიონი ლომარაი დანიარჩება

ხევი-უბისა-შორაპანი-არგვეთის მონაკვეთის 42 კმ სიგრძის 4-ზოლიანი გზა 90-მდე ხიდსა და 40-მდე გვირაბს მოიცავს. საპროექტო სამუშაოები უკვე დაწყებულია. პროექტი, რომლის ჯამური ღირებულება 800 მილიონი ლომარაია, აზიის განვითარების ბანკის დაფინანსებით ხორციელდება.

„ეს არის აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი გზა და იმავდროულად, მას აქვს სატრანსპორტო ფუნქცია ჩვენი მეზობელი ქვეყნებისთვის. ეს ჩვენი სივრცითი განვითარების გეგმის ძალიან მნიშვნელოვანი მონაკვეთია და მიხარია, რომ ამ პროექტებში წინ კარგი სიჩქარით მივიწევთ“,

— აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა მთავრობის სხდომაზე, რომელზედაც ეს პროექტი განიხილებოდა.

დედოფლისწყარო - გამგებელი არხოშიძის მოსახლეობას შეხვდა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი სოფელ არხოშიძის მცხოვრებლებს შეხვდა. მან ადგილობრივი მოქალაქეებისგან პირადად მოისმინა ინფორმაცია იმ პრობლემებზე, რომლებიც სოფლის მოსახლეობას აწუხებს. ნიკოლოზ ჯანიაშვილი არხოშიძელებს სოციალური, ინფრასტრუქტურული და სხვა საკითხების უახლოეს პერიოდში მოგვარებას დაჰპირდა.

გამგებელი სოფელ არხოშიძის ბაგა-ბაღს ესტუმრა, თანამშრომლებს გაესაუბრა, ბავშვები მოინახულა და შენობა დაათვალიერა.

ფოთი - მალთაყვის განაშენიანების პროექტი

მალთაყვის რეკრეაციულ ზონაში, ზღვის სანაპირო ზოლზე მიმდინარეობს ბულვარის მშენებლობა-კეთილმოწყობა; დაწყებულია ცენტრალური საავტომობილო ტრასიდან ზღვის სანაპირთან მისასვლელი გზის მშენებლობა, რომლის სიგრძე 570 მეტრია, სიგანე — 6-8 მეტრი.

სანაპირო ზოლთან სახელმწიფო ქონების ეროვნული საა-

გენტო დაინტერესებულ პირებს სთავაზობს ქონებას სასტუმროს ასაშენებლად. სამომავლოდ სასტუმროს ექნება მიმზიდველი ადგილმდებარეობა, რადგანაც ის განთავსდება კეთილმოწყობილ მალთაყვის ბულვართან ახლოს და პალიასტომის ტბასთან.

სანაპირო ზოლის მშენებლობის პირველი ეტაპი სრულდება. უკვე მოწყობილია 3 კილომეტრამდე სიგრძის ახალი პლაჟი, ხოლო პროექტის დასრულების შემდეგ მალთაყვას 7-კილომეტრიანი კეთილმოწყობილი პლაჟი ექნება. პროექტი ადაპტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის.

პროექტის პირდაპირ ბენეფიციართა რაოდენობა შეადგენს 25 ათას ადგილობრივ მცხოვრებს, ხოლო სეზონურად დამატებით 20 ათას დამსვენებელს, რაც პერსპექტივაში მზარდი ციფრია.

„ეს გახდება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკურორტო მიმართულება. ჩვენ სეროზული გეგმები გვაქვს ფოთთან დაკავშირებით. ეს არის ისტორიული ქალაქი, რომლის პოტენციალი უნდა გამოვიყენოთ“ — აღნიშნა პრემიერმა.

პროექტი 2018 წელს დასრულდება.

აბაშის მუნიციპალიტეტის 14 სოფელში სამშენებლო სამუშაოები განახლდა

აბაშის მუნიციპალიტეტში 2016 წლის სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით გათვალისწინებული სხვადასხვა ტიპის სამშენებლო სამუშაოები განახლდა.

პროექტი ითვალისწინებს სოფლებში წყალსაწვრები არხების, ნაპირსამაგრი, დიდებოვირების, წყლის ჩამკეტი ნაგებობის, ქვაფენილების, პირუტყვის სარწყვადობების, მოსაცდელეებისა და არტეზიული ჭაბურღილების მოწყობას.

ეს სოფლებია: სამიქაო, პირველი მაისი, ცილორი, ქოლობანი, გუგუნაყატი, ძველი აბაშა, გაღმა ზანათი, ნაესაკოვო, სუჯუნა, სეფიეთი, მარანი, გამოღმა კოდორი, ონტოფო.

რძის გადამამუშავებელი საწარმო მარტვილში

მარტვილის მუნიციპალიტეტში საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ გიორგი ხანიშვილმა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს თავმჯდომარემ გიორგი მიშველაძემ, მუნიციპალიტეტის გამგებელ ალექსანდრე გრიგალავასთან, საკრებულოს თავმჯდომარე ალექს გაბისონიასთან და ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად, რძის გადამამუშავებელი საწარმო დაათვალიერეს.

მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნაჯახაოში სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივი „ახალი პროდუქტი“ ფუნქციონირებს. კოოპერატივი 2016 წელს შეიქმნა და მასში მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფელ ლეხანდრასო, ნაჯახაოს, ონოლის, ვედიკარისა და ბანძის 62 მეპაიეა გაერთიანებული, რომელთა საკუთრებაშია 475 ფური.

კოოპერატივი „ახალი პროდუქტი“ სრული დატვირთვით ამუშავების შემდეგ ყველის წარმოებასა და შეფუთვას ადგილზე გეგმავს, წარმოებული პროდუქციის რეალიზაციას კი ადგილობრივ ბაზარზე მოახდენს.

პრემიერი სენაკში ახალგაზრდა მამობრუნებლებს შეხვდა

იაზროვნეთ არასტანდარტულად, ყოველთვის იფიქრეთ, რომ არ იარჩიოთ ჩვეულებრივი გზა, — ასე მიმართა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა 2016-2017 წლების ათასწლეულის ინიციატივის კონკურსში გამარჯვებულ ახალგაზრდა გამომგონებლებს, რომლებსაც ზუგდიდის ტექნოლოგიურ პარკში შეხვდა. შეხვედრას საქართველოს პარლამენტის წევრი, სენაკის მაჟორიტარი დეპუტატი ირაკლი ბერაია და სენაკის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გორა დგებუაძე ესწრებოდნენ.

გამარჯვებული გუნდის Smart Kids-ის წევრებმა, წმ. ალექსი შუშანიას სახელობის სენაკის მართლმადიდებლური სკოლა-გიმნაზიის მე-8 კლასის მოსწავლეებმა, პრემიერს წარუდგინეს თავიანთი პროექტი „გეოლოგიური საფრთხეები“.

ინოვაციური პროექტი არის შეტყობინების სისტემა მეწყერ-საშიში ზონებისთვის, გამოირჩევა განსაკუთრებული სიზუსტით, საიმედოობითა და სტაბილურობით. ათასწლეულის ინიციატივის კონკურსში გამარჯვების შედეგად, გუნდი 2017 წლის 1-5 მაისს მონაწილეობას მიიღებს შეერთებული შტატების აერონავტიკისა და კოსმოსის ეროვნული სააგენტოს (NASA) უნივერსიტეტის სასწავლო პროგრამაში.

ფოთი

ქლიერი საქართველოსთვის

პრემიერმა ახალგაზრდა გამოგონებლებს მიღწეული წარმატება მიულოცა და აღნიშნა, რომ ახალი ტექნოლოგიური პარკი ნიჭიერ ახალგაზრდებს მსგავსი ინოვაციური იდეების ხორცშესხმამში შეუწყობს ხელს.

ჩხორწყუ – სოფალ ლაიშიჩიწი ახალი საავტომობილო ხილი აშენდება

მუნიციპალიტეტის გამგებელი დათო გოგუა, სხვა ხელმძღვანელ პირებთან ერთად, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტისა და გარემოს დაცვის სამინისტროს სპეციალისტებს შეხვდა.

შეხვედრაზე განიხილეს შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ხობი-საჯიჯაო-ლეიჭინეს საავტომობილო გზის 26-ე კმ-ზე მდ. ოჩხორწყუზე სახიდე გადასასვლელის ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების ანგარიში. ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ გამგეობისა და საკრებულოს წარმომადგენლები და სხვა დაინტერესებული პირები

ბორჯომი – სოფალ ჩითახეთთან ახალი ხილი შენდება

სოფელ ჩითახეთთან, ცენტრალური გზის მიმდებარედ, ახალი დაკიდული ხიდის მშენებლობა დაიწყო. სამუშაოების დასრულების შემდეგ მას სპეციფიკური დანიშნულება ექნება. ხიდით სპორტის ექსტრემალური სახეობის — ჯომარდობის მოყვარული და პროფესიონალი სპორტსმენები ისარგებლებენ. ეს პროექტი გააუმჯობესებს ჯომარდობისთვის განკუთვნილ შესაბამის სპორტულ ინფრასტრუქტურას, ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში სპორტის ამ სახეობის განვითარებას.

ხიდის მშენებლობა აპრილის ბოლოსთვის დასრულდება. სპორტსმენების გარდა ხიდით სარგებლობას შეძლებენ ადგილობრივებიც.

ბორჯომის ხეობაში მდინარე მტკვარი მოყვარული და პრო-

ფესიონალი სპორტსმენებისთვის ერთ-ერთ მიზიდველი ადგილია. აღსანიშნავია, რომ წელს ბორჯომი ჯომარდობაში ევროპის ჩემპიონატს უმასპინძლებს, რაც, სპორტის ამ სახეობის განვითარების გარდა, ხელს შეუწყობს კურორტისადმი ინტერესის ზრდასა და ტურიზმის განვითარებას.

საბაჯაფხულო სამუშაოები რუსთაველი

რუსთაველი მერიის (ა)იპ „ურუნველელოფა“ ქალაქის სხვადასხვა უბანში საგანაფხულო სამუშაოებს ატარებს, რომლის ფარგლებშიც, ამ დროისთვის, თბილისის ქუჩაზე, შუა გამყოფ ზოლში 200 ძირი კვიპაროსის ნერგი ირგვება.

სეზონური სამუშაოების ფარგლებში, ქუთაისის ქუჩაზე 200 ძირი ალვის ხის ნერგი, კულტურისა და დასვენების პარკში პავლოვისა და კაკლის ნერგები, კოსტავას ქუჩაზე კი დეკორატიული მარადმწვანე ბუჩქები და სხვადასხვა სახეობის ხე-მცენარეები ირგვება.

ბოლნისში ხელოვნურსაფარიანი მიწისტადიონის რეაბილიტაცია მიმდინარეობს

ე. წ. ანდრეევკის დასახლებაში ხელოვნურსაფარიანი მოედნის შეკეთება მიმდინარეობს. ტენ-

რუსთაველი

დერში გამარჯვებულმა კომპანიაში სპორტული მოედნის დაზიანებული ღობისა და ხელოვნური საფარის დემონტაჟი უკვე დაიწყო. სრულად აღდგება მაყურებლის ტრიბუნა, მოეწობა ახალი ხელოვნური საფარი და შეიცვლება ლითონის შემოღობვა.

სპორტული მოედნის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ფინანსდება და ორ თვეში დასრულდება. ბოლნისის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობა მუნიციპალიტეტში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების მიზნით განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სპორტული ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებას.

ღვანისში სპორტული ღირებულება გაიზარდა

ქვემო ქართლში სახელმწიფო რწმუნებულ-გუბერნატორმა პაატა ზიზანაშვილმა და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გოგი ბარბაქაძემ ქალაქ ღვანისში სპორტული ღირებულების გაზრდის მიზნით მიიღეს მონაწილეობა. ღვანისში ფარგლებში, რეგიონისა და მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელი პირები ახალგაზრდა სპორტსმენებსაც გაეცნობნენ და მათ პროფესიული წარმატებები უსურვეს.

ღვანისში მოიპოვა და სარეაბილიტაციო სამუშაოები უზრუნველ-

ყო ღვანისის მუნიციპალიტეტმა, ხოლო სავარჯიშო ინვენტარით საქართველოს ძალოსნობის ეროვნულმა ფედერაციამ აღჭურვა.

ბორი – სასმელი წყლის მომარაგების ახალი სისტემა სოფლებში ზემო სოზისსა და ქვემო სოზისში

უკვე დასრულებულია სასმელი წყლის მაგისტრალის მშენებლობა, შიდა ქსელზე დამონტაჟებულია ინდივიდუალური მრიცხველები, მოეწყო ასევე ჭაბურღილები, რეზერვუარები და საქლორატორიები.

სოფლებში სასმელის წყლის სისტემა ამ დრომდე არ არსებობდა. ადგილობრივები სარგებლობდნენ ხელოვნური ჭებით, რომლებიც სეზონურად შრებოდა.

პროექტის ერთობლივი მხარდაჭერები არიან: აშშ-ის საერთაშორისო სააგენტო (USAID), ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაცია (OSCE), ფინეთის საგარეო საქ-

მეთა სამინისტრო, გორის მუნიციპალიტეტი და საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო.

სარწყავი წყლის სისტემის რეაბილიტაცია თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტში

თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტში ტბისი-კუმისის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული სამუშაოები ინტენსიურად მიმდინარეობს. 14 790 მილიონი ლარის ღირებულების პროექტი, რომელსაც მსოფლიო ბანკი აფინანსებს, ითვალისწინებს 25 კმ მაგისტრალური არხის, ტბისი-კუმისის სარწყავი სისტემის, ალგეთის წყალსაცავის კაშხლისა და ჰიდროტექნიკური ნაგებობების მონიტორინგის სისტემის აღდგენას, მაგისტრალური არხის „ხაიშისა“ და „მარაბდის“ მასივებზე წყალგამყვანი მილსადენების რეაბილიტაციას.

ამ ეტაპზე სამუშაოები მიმდი-

ნარეობს თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფლებში: ტბისი, ფარცხისი, საღრაშენი, ბოგვი, ჯორჯიაშვილი, შავსაყდარი, ასურეთი, ბორბალო, დოუბანი, ვამლოვანი, ერტიისი, მუხათი, კოდა, კოდის იკა დასახლება, მარაბდა, ქოთიში, ხაიშში არსებულ წყალგამყვან მილსადენებზე.

პროექტის პირველ ეტაპზე გათვალისწინებული სამუშაოები მაისის ბოლოს დასრულდება. პროექტის განხორციელების შედეგად, წყალუზრუნველოფა გაუმჯობესდება 8 300 ჰა-ზე.

შუახევი – წყალსადენის მარტივი მშენებლობა 5 მილიონი ლარი დაიხარჯება

ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების ფარგლებში 29 კმ-იანი ფურტიო-ბუთურაული-ნენიის წყალსადენის მაგისტრალის მშენებლობა მიმდინარეობს.

პროექტი სამწლიანია და მისი ღირებულებაა 4 მლნ. 916 999 ლარი. მაგისტრალის მოყვანა ზღვის დონიდან 1260 მეტრის

სიმაღლიდან, ხულოს მუნიციპალიტეტის სოფელ რაქეთიდან ხორციელდება და დასრულებული პროექტით შუახევის მუნიციპალიტეტის სამი სოფლის ფურტიოს, ბუთურაულის, ნენიის მოსახლეობა ისარგებლებს.

პროექტით დაგეგმილია წყლის სათავე ნაგებობის მშენებლობა რაქეთში, სასმელი წყლის გამანაწილებელი აუზის მშენებლობა ნენიამში, ფურტიოში, ბუთურაულში.

სამუშაოები ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადით 2017 წლის დეკემბრის ბოლოს უნდა დასრულდეს.

ამ დროისთვის მიწის გრუნტის დამუშავება და ლითონის მიღების ჩაწვობა-შედულებითი სამუშაოები მიმდინარეობს სხალთის მიმართულებით.

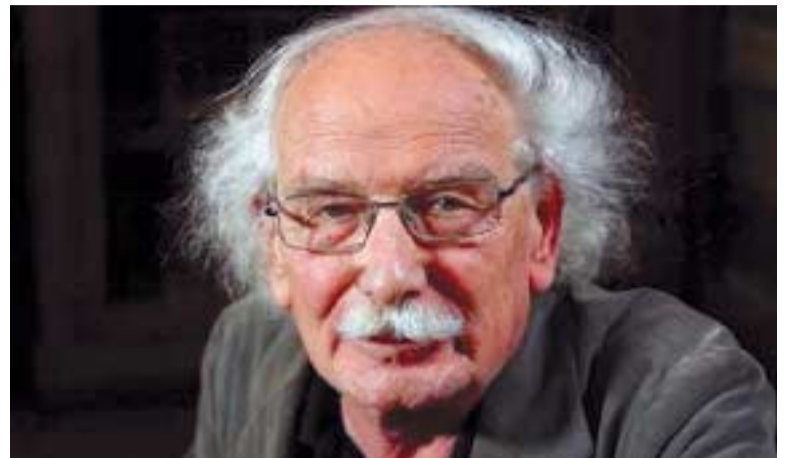
მიმდინარე სამუშაოებს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ტარიელ ებრაღიძე პირველ მოადგილესთან, ავთანდილ დიასამიძესთან და შესყიდვების სამსახურის უფროსთან, ომარ აბუსელიძესთან ერთად გაეცნო.

„თუ თქვენ ბელნიერ აღაიანს ხელავთ, თქვენი ტვინი მაშინვე იღებს ბრძანებას: „გაიუმჯობესე განწყობა!“

მეცნიერი, რომელმაც სარკისებური ნეირონების საიდუმლოება ამოხსნა, ადამიანებს შორის ურთიერთგაგების გაუმჯობესებაზე, ინსულტისა და აუტიზმის მკურნალობის ახალი მიდგომების შესახებ საუბრობს.

ჯაკომო რიზოლატი — იტალიელი ნეირობიოლოგი. 1992 წელს პროფესორმა რიზოლატიმ რევოლუციური აღმოჩენა გააკეთა, რომელმაც გადატრიალება მოახდინა ფსიქოლოგიასა და იმ მეცნიერებებში, რომლებიც ტვინს შეისწავ-

ლიან. მან აღმოაჩინა სარკისებური ნეირონები, ტვინის უნიკალური უჯრედები, რომლებიც მაშინ აქტიურდება, როდესაც ჩვენ სხვა ადამიანების ქმედებებს ვადევნებთ თვალს. ეს უჯრედები სარკისებურად ირეკლავენ სხვა ადამიანების ქცევას და ჩვენი ტვინი ისე აღიქვამს ყოველივეს, თითქოს ჩვენ ვასრულებთ ამ ქმედებებს. ამჟამად ჯაკომო რიზოლატი პარმის უნივერსიტეტის ნევროლოგიის ინსტიტუტს ხელმძღვანელობს.

სდა ჭიკა წყლით

— ნახეთ, მე ხელში ჭიკა წყალს ვიღებ, — იწყებს ინტერვიუს პროფესორი რიზოლატი. თქვენ ხვდებით, რომ მე ჭიკა ავიღე, ასე არ არის? მაგრამ არა იმიტომ, რომ ფიზიკის კანონები გაგახსენდათ, არამედ ჩემი ქმედების გაგება მყისიერად იწყება სარკისებური ნეირონების — თქვენი ტვინის განსაკუთრებული უჯრედების — წყალობით, რომლებიც ავტომატურად, ქვეცნობიერად ამოიცნობენ ქმედებას, რომელსაც ვხედავთ. უფრო მეტსაც ვეტყვით: ჩვენ რომ თქვენი ტვინის სკანირება მოვახდინოთ, დაეინახეთ, რომ ჩემი ქმედების დანახვისას თქვენს ტვინშიც იგივე ნეირონები გააქტიურდნენ, თითქოს თქვენც იგივე ქმედებას ასრულებთ.

— მაგრამ ადამიანები ხომ სხვადასხვაგვარები არიან: კეთილები, მგრძობიარეები. არსებობენ გულგრილი ადამიანებიც, რომლებსაც არაფერი მოქმედებს. მათ ემოციური სარკისებური ნეირონები არ გააჩნიათ?

— არა მგონია. სარკისებური ნეირონების გარდა, არცილებლად მუშაობს ჩვენი ცნობიერება, ნებისყოფა და მათი საშუალებით შეიძლება ნაწილობრივ შევკავოთ ის გრძობები და ემოციები, რომლებსაც სარკისებური ნეირონები იწყებს.

კიდევ უფრო მეტ როლს ასრულებს საზოგადოებაში მიღებული ნორმები. თუ საზოგადოება ეგოიზმისა და ინდივიდუალიზმის იდეოლოგიას ემხრობა, მაშინ თქვენ მოგიწევთ იფიქროთ, რადგან ითვლება, რომ სწორედ ასე შეძლებთ წარმატების მიღწევას. ასეთ შემთხვევაში თქვენი სარკისებური ნეირონების სისტემის როლი ქვეითდება ნებისყოფი გამოვლინებით, აღზრდით და ჩვეული ქცევით.

ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს მოტივაციას. პრინციპი — გიყვარდეს მოყვასი შენი, ვითარცა თავი შენი, ბუნებრივი წესია, რომელიც ადამიანის ბიოლოგიურ მოწყობას ასახავს და სარკისებური ნეირონების მუშაობაზე დაფუძნებული. თუ შენ ადამიანები არ გიყვარს, საზოგადოებაში ცხოვრება ძალიან გაგიჭირდება.

„ნუ ჩივებით მათაქასაზხა ნაწყანი“

— ქალების ემოციურ სისტემაში სარკისებური ნეირონების რაოდენობა უფრო მეტია, ვიდრე მამაკაცებისაში. ამით აიხსნება ქალების მგრძობიარეობა, გაგებისა და თანაგრძობის უნარი. ჩაატარეს ექსპერიმენტები, როცა ორივე სქესის წარმომადგენლებს უჩვენეს, როგორ იტანჯებოდა ტყვილისგან სხვა ადამიანი, ქალის ტვინი უფრო მძაფრად რეაგირებდა, ვიდრე მამაკაცის. ეს ევოლუციის შედეგია: ბუნების-

თვის მნიშვნელოვანია, რომ დედა, რომელიც ბავშვთან ყველაზე მეტ დროს ატარებს, ემოციურად გახსნილი იყოს, შეეძლოს თანაგრძობა, უხაროდეს და ამგვარად, სარკისებური პრინციპით, დაეხმაროს პატარას, რათა მას ემოციები განუვითარდეს.

როგორ შეუძლია აზრს ავადმყოფის ფიხზე დაყენება

— თქვენ სარკისებური ნეირონები 20 წელზე მეტი წნის წინათ აღმოაჩინეთ, მას შემდეგ, სამედიცინო გამოკვლევების გარდა, ალბათ, იყო მცდელობები, თქვენი აღმოჩენა მედიცინაში გამოყენებინათ?

— დიახ, ჩვენ აღმოჩენის პრაქტიკულ გამოყენებაზე ვმუშაობთ,

მათ შორის, მედიცინაშიც. ცნობილია, რომ მოტორული სარკისებური ნეირონები გვაძლავს, აზრობრივად იგივე მოქმედება გავიმეოროთ, რასაც ვხედავთ, მათ შორის ტელე-თუ კომპიუტერის ეკრანზე. ეს ტიპური ნეიროფექტია, ამაზე დაფუძნებული ინსულტის შემდგომი, ალცჰეიმერის და სხვა დაავადებების აღდგენის ტექნოლოგიები, რომელთა დროსაც ადამიანს მოძრაობა ავიწყდება.

ამჟამად ჩვენ ვატარებთ ექსპერიმენტებს იტალიასა და გერმანიაში. მათი არსი შემდგომში მდგომარეობს: თუ პაციენტის ნეირონები საბოლოოდ არ არის განადგურებული და მხოლოდ მათ მუშაობაშია შეფერხება, მაშინ, გარკვეული მოქმედებების ჩვენებისას, შესაძლებელია ნერვული უჯრედების აქტივირება და მოქმედების „არეკლა“, რაც ნეირონების ამუშავებას შეუწყობს ხელს. ჩატარებულმა ექსპერიმენტებმა შესაძლებელი შედეგები გვიჩვენა ინსულტის შემდგომ სარეაბილიტაციო მკურნალობაში.

მაგრამ ყველაზე საოცარი შედეგი მაშინ გამოჩნდა, როდესაც ეს თერაპია ავტოავარიის შედეგად და-

ზარალებულების მკურნალობისას გამოვიყენეთ. როდესაც ადამიანს თაბაშირს ადებენ, მისი მოხსნის შემდეგ იგი, ფაქტობრივად, თავიდან იწყებს სიარულს. ხშირად პაციენტი ტყვიის განიცდის, კოჭლობს. ამის აღმოფხვრას დიდი დრო სჭირდება. ხოლო თუ ადამიანს ვუჩვენებთ ფილმს, რომელშიც შესაბამისი მოძრაობებია, დაზარალებულის ტვინში აქტიურდება მოძრაობის ნეირონები და ისინი რამდენიმე დღეში ნორმალურად სიარულს იწყებენ. ჩვენთვისაც, მეცნიერებისთვისაც კი ეს სასწაულს ჰგავს.

საკუთარ თავში და ურთიერთობებს გაურბიან.

— რადგან ამ დაავადების მიზეზს მიაგნეს, მეცნიერები უფრო ადვილად შეძლებენ მისგან გამოჯანმრთელებას საშუალებების აღმოჩენას?

— ჩვენ ვფიქრობთ, რომ აუტიზმს ბავშვების ბოლომდე გამოჯანმრთელება შესაძლებელია ძალიან პატარა ასაკში. ასეთ ბავშვებთან ძალიან ადრეულ ასაკში უნდა გამოვაგლინოთ ძლიერი გრძობები და სენტიმენტულობაც კი: დედა და სპეციალისტი ბევრს უნდა ელაპარაკონ მას, შეეხონ, რათა განუვითარონ როგორც მოტორული, ასევე ემოციური ჩვევები. ძალიან მნიშვნელოვანია, ასეთ ბავშვთან შეჯიბრის ტიპის თამაშები, რომლის დროსაც წარმატებას მხოლოდ ერთობლივი ქმედებით მიაღწევენ. მაგალითად, ბავშვი მარტო ვერ გადაწვებს ბაგივს, ხოლო დედასთან ერთად გადმოძალადებენ მას და პრისსაც მიიღებენ. ამგვარად, ბავშვი ხვდება, რომ თუ ერთად თამაშობენ, ეს საშიში კი არ არის, არამედ სასარგებლოა.

როგორ გამოვიყენოთ განწყობა?

— პროფესორო, თუ ჩვენ ქვეცნობიერად აღვიქვამთ სხვა ადამიანების ემოციებს, გამოდის, რომ ფილმის ან რეპორტაჟების ყურებისას ჩვენ იგივე ემოციებს განვიცდით? მაგალითად, თუ ცუდ ხასიათზე დავიქით, გამოვიმუშავეთ სტრესის პორმონ კორტიზოლს, რომელიც ძილს გიფრთხობს, მესხიერებას აქვეითებს და ფარისებრი ჯირკვლის მუშაობას აფერხებს? მაგრამ, მეორე მხრივ, ალბათ, შესაძლებელია, სარკისებური ნეირონების მუშაობის გამოყენებით განწყობის ამაღლება?

— თქვენ მართალი ხართ. თუ თქვენ პოზიტიურ, სიცოცხლის მოყვარულ ადამიანებთან ურთიერთობით ან ფილმს უყურებთ, რომელშიც ასეთი გმირი იღებს მონაწილეობას, თქვენ იგივე ემოციები გეუფლებათ. ხოლო თუ გინდათ, რომ ვინმეს კარგი განწყობა შეუქმნათ, ფართოდ გაუღიმიეთ მას და ეს აუცილებლად გამოვივათ.

მოაზხადა ბელა გველმანიანა 568 90 81 22

ISSN 2233-3983

იბეჭდება შპს „საავალ-დასავალის“ სტამბაში. აგლადის 39. E-mail: asavaliprint@yahoo.com

სახალსო გკუნალი (მცენარეული კანაქა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეებით გამოცდილი საგვარეულო ნამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიართრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარილების დაგროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას.

ნამალი მცენარეულია და არანაირი უკუჩვენება არ აქვს. მიმართეთ და ეხდეთ ირმა სიხარულიძეს. მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ: ქ. თბილისი, ფოთის ქ.№2 (მეტრო წართიღალთან) ტელ: 557 358 900, 34 21 63

საერთო გაზეთი

შთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე